

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand 4. Telefon: 151 — Sárogyócsán: Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyed. évre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Kétféle: —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucu. restiben 50 bani tetár. Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 139. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1934. június 27

Diákok és professzorok

Az érettségi vizsgálatok kapui előtt az egész ország területén felsorakozott az ország tanulóifjúsága. Hétfőn reggel minden érettségi-kerületben megkezdtek az érettségi vizsgák írásbeli részét és pénteken kerül az izgalmas és drukkok között várt szóbeli vizsgálatokra a sor, amelyeknek folyamán az életbelépni-készülő ifjú diáknemzedéknek igazolnia kell azt, hogy a tanszabályzat értelmében eléggé felkészült az életre s „érettnek nyilváníthatatik“...

Mi, akik már rég túl vagyunk az érettségi drukkokon, jól tudjuk, hogy az érettségi vizsga lényegében véve formalitás csupán, hiszen olyan kevés az a gyakorlati tudomány, amelyet valóban fel is lehet használni az érettségi vizsgálatokat követő további sorozatos vizsgákon, a gyakorlati élet érvényesülési területein. Új iskola és új tananyag vár erre a mai izguló generációra, amelynek tanrendje kimeríthetetlen és beláthatatlan gazdagságu titkokat rejtget és a vizsgáin nem professzorok, pedagógusok elnökölnék, hanem véletlenek, a sorsfordulatok szélsőes percei és kiszámíthatatlan helyzetalkulásai. Az érettségi vizsga: gyerekjáték az élet további vizsgáztatásaival szemben, amelyeken még inkább szükség van a felkészültségre, a hidegvérre, az elfogulatlanságra és a nyugodt idegekre, mint a vizsgabizottság katedrái előtt. Ha jogos az érettségi vizsga szigorja: ezt a szigorit az életvizsgák keserves problémáinak és dilemmáinak irgalmat nem ismerő szigorúsága indokolja. Mert bizonyos, hogy az a fiatal generáció, amely 1934-ben hagyja el a középiskolák tantermeit, csak akkor foglalhatja el helyét az intellektuális pályákon és csak akkor töltheti be feladatait, ha tényleg versenyképes felkészültséget szerzett magának és önmaga is ki tudja verekedni helyét az élet érvényesülési versenypályáin.

Mindezek ellenére: őszintén irigyelni tudjuk a nemzedékeként megújuló fiatalság diadalmos optimizmusát, amellyel évről-évre egyre csüggesztőbb körülmények között kell nekivágnok Erdély és a Bánság tanintézetiben az érettségi vizsgálatok szellemi és idegmegpróbáltatásainak. Irigylésre méltó az életnek ez a fiatalos optimizmusa, az akaratnak ez az elszántsága, amely erőiben és tudásában bizva, döngeti az élet kapuit. Szinte hihetetlennek látszik, hogy lehet politika, amely láthatatlan magasságokból, máris kiszemelné a maga protezsáltjait és áldozatait ebből a virágos, lelkes, győznikivánó nemzedékből és nem hihetjük azt sem, hogy felnőtt emberek, komoly pedagógusok akadhassanak, akik egy-egy politikai jelszó, szélsőséges ideológia áramlatába kerülve, ezeknek a politikai szemüvegeknek ferdelencsés fókuszain át figyelik és ítélik meg ennyi friss energia, építő jóakarát és lelkes idealizmus élni és érvényesülni-akarását. Az érettségi vizsga formalitásai mögött a pedagógus lelkének rezonálnia kell a tanuló lelkére, a bölcs elfogulatlanságnak kell utat egyengetni az utat kereső tapasztalatlanság előtt, hogy önmagára találhasson s így önmagát is adhassa. Annyi tanulás és annyi lelkiismeretesség, amennyi az 1934-es érettségiző diáknemzedék tarsolyában van, — mert meg kellett feltétlenül szereznie addig is, már, amíg az érettségiztető bizottság katedrájára eljutott, — minden biztonnal ki kell, hogy érdemelje a tanügyi férfiak elfogulatlan elismerését és vele az érettségi bizonyítványt. Az érettségi vizsgák nem lehetnek vérlázító kisiklásai egy irgalmatlan nemzetiségi politikának és főleg egyetlen egy komoly tanerő sem adhatja eszközül magát egy olyan hóhérmunkához, amely mindenféle

Szigoru ellenőrzést gyakorol a vállalatok fölött a nemzeti munka védelméről szóló törvény

A román állampolgárok kötelező alkalmaztatása -- Vállalatok, amelyeknél egy bizottság állapítja meg, hogy hány idegen állampolgár alkalmazható. Anghelescu közoktatásügyi miniszter nyilatkozik Sándor József magyar-párti szenátornak az új nyelvvizsgákról.

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délelőtti ülésén elhatározták, hogy július 1-ig naponta két ülést tartanak, mert ellenkező esetben a költségvetést eddig az időpontig nem tudják megszavazni. A mai ülésen egyébként Petrescu ezredes, Iunian-párti szólt hozzá az elemi iskolai oktatást módosító javaslatához, majd pedig Ion Petrovici volt miniszter szólalt fel és a javaslat hibáit kárhooztatta.

A Kamara ezután megszavazta az elemi iskolai oktatásról szóló törvényjavaslatot, majd az állami osztálysorsjáték átszervezéséről és a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyekről szóló javaslatot. Az utóbbi törvény szerint az I. O. V. ezentul az egészségügyi miniszterium hatáskörébe tartozik. Végül betesztek a sürgős pénzügyi javaslatokat, amelyekhez Gaál Miklós magyar-párti képviselő szól hozzá és a Magyar Párt nevében elfogadja a javaslatot.

Hatalmas stadion épül

A Kamara költségvetési bizottsága ma szintén ülést tartott és azon Stoianovici előadó mondotta el beszámolóját. A költségvetési javaslatot a bizottság tudomásul vette, délután pedig megkezdtek a javaslat nyilvános vitáját.

A belügyminiszterium költségvetésében hatalmas stadion építése szerepel. A stadiont Sarmisgethuzán állítják fel és annak céljaira az ország minden városa 1000 lej, megyeszékhelye 5000 lej és municipiuma (ide tartozik Arad is) 50 ezer lej támogatást kell, hogy adjon. A tervek szerint három év alatt építik fel a stadiont, ahol a nagyobbarányu országos és nemzetközi sportesemények fognak lefolyni. Szó van arról is, hogy a stadion mellett hatalmas arányu nyári színház is épül.

A szenátus ülésén Balan metropolita köszönetet mondott a kormányának a kultuszminiszterium felállításáért, majd megszavazták a szövetkezeti és a bírói átszervezésről szóló javaslatokat.

A szenátusban ma megkezdtek a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat vitáját.

A javaslat 80 százalékban állapítja meg az egyes üzemekben alkalmazott román állampolgárok kötelező számát,

vagyis az idegen állampolgárságu alkalmazottak száma legfeljebb a 20 százalékot érheti el. A személyzetet a javaslat a következő 6 csoportba osztja:

1. Felsőfoku adminisztratív személyzet; 2. felsőfoku technikai személyzet; 3. alsó-

szempontból méltatlan a komoly, nemzetnevelő pedagógiához. Szomorú emlékeink maradtak a közelmúltból, amelyet nem akarunk ezuttal felidézni: maradjon a múltban, igyekezzünk elfelejteni. Ez a nemzedék, amely ma

foku adminisztratív személyzet; 4. alsófoku technikai személyzet; 5. minősített munkások és 6. munkások. Ezekbe a csoportokba nem számítják be a vezérigazgatót, az ügyvezető igazgatót és a kereskedelmi igazgatót.

Azok a vállalatok, amelyek a törvény életbelépése után alakulnak és amelyeknek fontosságát a minisztertanács elismeri, 2 évig nem kell, hogy a törvény intézkedéséhez alkalmazkodjanak. Azoknál a vállalatoknál, ahol az alkalmazottak száma nem haladja meg a 20-at, a román állampolgárok kötelező számát a minisztertanács állapítja meg, az ipar- és kereskedelmiügyi miniszter javaslatára. A nemzetvédelemmel közvetlen összeköttetésben lévő vállalatoknál az egész személyzet beosztását egy bizottság állapítja meg, amelyben képviselket nyer a miniszterelnökség, a munkaügyi és iparügyi miniszterium, valamint a nagyvezérkar is. Az egyes vállalatoknak a törvény által előírt rendelkezésekhez a törvény életbeléptetésétől számított 6 hónapon belül alkalmazkodniok kell. Az egyes alkalmazottakkal írásban kötött szerződések továbbra is érvényben maradnak, de azok tartama a két évet nem haladhatja meg.

Megtorló intézkedések

Kihágás esetén a következő megtorló intézkedéseket alkalmazzák: 1. Figyelemztetik a vállalatot, hogy 3 hónapon belül alkalmazkodjon a törvény rendelkezéseire. 2. A vállalati alaptőke 3 százalékának megfelelő pénzbüntetés. 3. Az államtól, valamint az állam által ellenőrzött intézményektől élvezett kedvezmény visszavonása. 4. A hivatalos szállítások megvonása. 5. A működési jog ideiglenes felfüggesztése, legfeljebb 6 hónapra. 6. A vállalat bezárása.

A törvény indokolásában részletesen vázolják a kérdés történelmét, valamint az eddigi, hasonló jellegű törvényeket. Rávilágít az indoklás arra is, hogy a törvényt a román szakemberek és intellektuális munkanélkülisége tette szükségessé. A megtorló intézkedések alkalmával előforduló visszaéléseket úgy akarják megakadályozni, hogy ezeket az intézkedéseket csak minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján lehet foganatosítani.

Ma egyébként a munkaügyi miniszteriumban áttanulmányozták a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot, amelyen néhány módosítást eszközöltek.

Érdekes nyilatkozatot adott Tatucescu miniszterelnök a Lidove Novini lapnak. A miniszterelnök kijelentette, hogy külföldön tulozták a vasgárda jelentőségét. Ez az alakulat csak a

érettségire áll, előre, a jövőbe néz és ideje, hogy ne csak a vizsgázók, de a vizsgáztatók is gondoljanak a jövőre, melynek vetését és aratását a mai érettségiző, új nemzedékeknek kell elvégeznie.

diákok között tett szert hívekre, a nép körében azonban nem ért el eredményeket. Ezután a miniszterelnök a kisebbségekről beszélt és leszögezte, hogy

a romániai kisebbségek nagy többsége loyális magatartást tanúsít az állammal szemben.

Bucarestből jelentik: A szövetségi és közbirtokossági törvényjavaslat tárgyalása során, Sándor József magyarpartii szenátor 12 módosító indítványt terjesztett a szenátus elé. Sándor szenátor indítványait egy kivétellel visszautasította a kormány álláspontját képviselő Negura földművelésügyi miniszter. Csupán azt a módosítást fogadta el, mely szerint egy a szövetségi törvények, mint a közbirtokosságok ügyvezetésükben a román és magyar nyelvet párhuzamosan használhatják írásban és szóban. Megemlítjük, hogy ezt a módosító javaslatot D. R. Ioanitescu volt munkaügyi miniszter is támogatta.

Az ülés után igen érdekes párbeszéd folyt le a folyosón Angheliescu közoktatásügyi miniszter és Sándor szenátor között, aki a nyelvviszágokról kért felvilágosítást.

— Azt beszélik a miniszter urról, —

mondta Sándor szenátor, — hogy nemrégén több politikus előtt a következőket jelentette ki: „Ha Magyarországnak revízió kell, majd én csinálom Erdélyben revíziót!”

— Eszem ágában sem volt ilyen bárdarságot mondani, — válaszolta Angheliescu miniszter.

— Akkor mire kellett az új nyelvviszág?

— Az új nyelvviszág elrendelésére a besszarabiai állapotok késztettek, — jelentette ki Angheliescu miniszter. — Erdélyben általában meg vagyok elégedve, Besszarabiában azonban ma is igen sok tanító működik, akinek halvány fogalma sincs a román nyelvről.

— Még hozzátesszem azt is, — folytatta Angheliescu, — hogy engem elsősorban az általános iskolákban működő kisebbségi tanítók és a felekezeti iskolák román nyelvszakos tanítói és tanárai érdekelnek. Egyébként nem kell megijedni, nem vagyunk mi emberevők...

— Közzétehetem a miniszter ur nyilatkozatát?

— Hogyne, erre szívesen felhatalmazom. Ezek után tényleg kíváncsian várjuk a nyelvviszág eredményét.

Barthou a trónszéken foglalt helyet a jugoszláv parlament diszülésén

A jugoszláv miniszterelnök nagy beszéde — Jugoszláviában még nem befejezett tény a szovjet elismerése —

Belgrádból jelentik: A jugoszláv törvényhozás mindkét háza tegnap délelőtt diszülést tartott, amelyen Barthou francia külügyminiszter a trónszéken foglalt helyet. A francia külügyminiszterrel jobbra Uzunovic miniszterelnök, balra pedig Jettics külügyminiszter helyezkedtek el. Legelőször a szkupstina és a szenátus elnökei üdvözlötték a francia vendéget, majd Uzunovic miniszterelnök nagy revízió-ellenes beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy bizonyos oldalról megkísérelték az európai helyzet felforgatását, de a szerb nép ezeknek csak azt kiálthatja oda: „Ne, ne, nikada!” Azok az államok, amelyek a közép-európai együttműködésben nem akarnak részt venni, nagyon rosszul teszik.

Budapestről jelentik: Gombó

magyar miniszterelnök Barthou francia külügyminiszter romániai beszédeivel kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Barthou ismeretes beszéde nagy meglepetést keltett a francia orientáció hívei körében, akik biztak abban, hogy a francia kormány külpolitikája nem a szuronyokra, hanem a méltányosságra támaszkodik. Az európai külpolitikának az a célja, hogy az ellentéteket enyhítse és hogy az ellenfeleket közelebb hozza egymáshoz. Ezek a remények szétfoszotak. A francia külügyminiszter büszkén vallotta magát szókimondónak és ezzel megadta a felhatalmazást, hogy higgadtan hozzászóljunk az eseményekhez.

— A magyar kormány békés politikára törekszik és politikáját a jövőben is békés eszközökkel, de ugyanolyan intenzíven fogja kö-

vetni, mint a múltban tette.

A Times mai száma foglalkozik Barthou külügyminiszter belgrádi tárgyalásaival és azt írja, hogy Barthou mindent elkövetett, hogy a keleti egyezmény és a szovjet elismerésének szükségességét megvilágítsa Sándor jugoszláv király előtt. A lap szerint a terv ma már valamivel közelebb jutott a megvalósuláshoz, azonban a szerb politikai körök jelenlegi vezérével a szivélyes fogadtatás ellenére megmaradt a független ítélet és nem a teljes alkalmazkodás alapján.

A walesi herceg negyven éves

A walesi herceg, az elegancia nagymestere, aki évtizedek óta diktálja a divatot Európának, negyven éves. Anglia trónörököse, akinek minden fényképe mosolygós arcát mutatja, akit az angol nép „Prince Charming”-nak, a „báj hercegének” nevezett el, valójában fáradt ember. Akinek husz esztendő óta majdnem naponként kell néhány beszédet elmondania és még többet meghallgatnia, akinek konferenciákon, jótékonyági és egyéb ünnepeken kell a végkimerülésig reprezentálnia, akkor legboldogabb, amikor felveheti legkopottabb

A WALESI HERCEG

ruháját és fával az előkelő környezetből — egyedül golfozhat. A leggyeszebb hivatalnok is jobban rendelkezik idejével, mint ő, az angol trón körülrajongott várományosa.

Prince Charming mindenben feláldozza magát hivatásáért, csak egyben nem: nősülni nem hajlandó. Ez az egyetlen személyes kívánsága: aglegény akar maradni. S ezért van az, hogy a walesi herceg, a legszellemesebb csevegővel mindenről el lehet beszélgetni, csak éppen egyről nem: a házasságról.

A bűnös asszony

Irtá: JEAN DORSENE.

... Életem végéig se felejttem azt a husz év előtti ebédet Jacquinot barátomnál. Mintha csak tegnap történt volna.

Jacquinot nagyon derék fiú volt. Egy kicsit köpcös, vastagnyaku, a szeme apró, az arca céklavörös, vagyis cseppet sem csinos. De ahogy mondtam, jó fiú. Gisèle, a felesége, nagyon szép, finom és elegáns, de ahogy se tudtam rokonszenvezni vele. Tulságosan fantasztikus volt, regényes hajlamu, falta a detektivregényeket.

Tulkorán érkeztem az ebédhez. Jacquinot még nem volt otthon, önagysága, ahogy a cseléd jelentette, öltözködött. Türelmesen vártam barátom dolgozószobájában, az otthoverő újságokat lapozgattam. Egyszerre a szomszédos szalónból hangokat hallottam.

— Elhőztad a porokat? — hallottam Gisèle hangját.

— Igen. Azt hiszem, ez az utolsó adag lesz — ezt Lucien Moreau, Jacquinot egyik legjobb barátja mondta. Lucien, Jacquinotnál jóval fiatalabb, nagyon csinos fiú volt.

— Te is észrevetted? — kérdezte mohón Gisèle. — Napról-napra rosszabbul néz ki, úgy érzem, nemsokára szabad leszek!... szabad... és örökre a tiéd, drágám... drágám... Csókolj meg!

— Nem... még nem!

— Igazad van... hiszen már nem sokáig kell várunk!... ezt a kis időt még kibírhatjuk.

Minden hajamszála égnek meredt az irtózatból. Ez a két nyomorult, teljes hidegvérrel meg akarja mérgezni szegény, mítsem sejtő barátomat! Valamiképpen figyelmeztetnem kell a szerencsétlent, most mingyárt, mielőtt késő volna!... de hogy?... A cseléd, ugylátszott, nem jelentette aszszonyának érkezését, mert a cinkosok gyanútlannul jöttek be, minden elfogadás nélkül üdvözöltek,

eszükebe se jutott, hogy kihallgathattam végzetes párbeszédüket. S mikor végre szegény Jacquinot barátom hazajött, meglepve láttam, hogy egyáltalában nincs rossz színben. Kővérebb és pirosabb, mint valaha. Széles örömmel üdvözölt, úgy engem, mint Lucient, az árulót. Egész ebéd alatt tükön ültem, sehoggy se nyílt alkalmam egyetlen bizalmas szót válthatni Jacquinot-val. Ebéd után, mialatt Gisèle a feketekávéét töltögette és Lucien a könyvtárban valami könyvet keresgélt, felhasználtam a kedvező percet és odasúgtam Jacquinotnak:

— Vigyázz!... a feleséged meg akar mérgezni!

Pillanatig rámdöbent, de azért mosolygott. Ugyanekkor a tükörből láttam, hogy Gisèle az egyik csészébe valami fehér port önt. Nemcsak én, Jacquinot is látta. Mégis, mikor egy perc múlva, Gisèle, mégcsak nem is reszkető kézzel, ugyane csészét átnyújtotta a férjének, Jacquinot a legtokeletesebb lelkinyugalommal átvette és a szájához emelte.

Majdnem felordítottam. Megragadtam a karját s ha idejében le nem teszi az asztalra, kiütöm a kezéből.

— Mi bajod öregem? — csodálkozott — rosszul vagy?

— Igen... — dadogtam — rosszul érzem magam...

— Gyere a szobámba — és Jacquinot belémkarolt — pihenj egy kicsit.

De a kávéját nem hagyta. Szabad kezébe vette a csészét és rámosolygott a feleségére.

— Ez a kávé sokkal jobb, semhoggy kihűlni hagyjam.

Most Gisèle sápadt el és szédült le a mögöttem álló székre.

Alighogy Jacquinot szobájába értünk, ráfordmedtem:

— Rögtön öntsd ki azt a kávé!... te szerencsétlen, hát nem érted? — Meg van mérgezve. Ki-

hallgattam egy párbeszédet a feleséged és Lucien között. A feleséged meg akar mérgezni...

— Gondolod? — nevetett Jacquinot és nyugodtan kiitta a kávé.

— Megörültél? — üvöltöttem.

— Ne légy ilyen ideges, öregem!... majd megmagyarázom ezt az egész mérgezési ügyet. Tudod, hogy Gisèle milyen regényes hajlamu, milyen egzaltált. Utóbbi időben már kibírhatatlan volt. Agyongyötört a szeszélyeivel, pedig hát én csak a nyugalmat és békét szerettem. Így ez rohmetett tovább. Szerencsére észrevettem, hogy Gisèle napról-napra ábrándosabban néz Lucienre. Ez éppen kapóra jött. Lucien a legbecsületesebb fiú a világon. Együtt eszeltük ki a dolgot. Felbízattam Lucient, hogy udvaroljon Gisèlenek, természetesen csak ártatlanul. Mindennap referált a fejleményekről s egy nap örömmel újságolta, hogy Gisèle el akar tenni láb alól. Hába bámulsz!... örültünk, igenis, mert ez volt a célunk. Gisèle ebben az időben kiállhatatlanabb volt, mint valaha. Pokol volt az itthoni élet. Ahogy a detektivregényekben olvasta, meg akart mérgezni. Lucien szálította a mérget. Közöséges szódabikarbónát. Kitűnő a gyomornak. Gisèle legalább husz adagot öntött már a teámba, kávémba. Valósággal kéjleg mérgekeverő szerepében. Az eredmény, hogy az étvágyam napról-napra kitűnőbb. Gisèle, miután tudja, hogy rövidesen meghalok, gyöngéd, kedves és figyelmes. Alapjában jószívű, meg akarja édesíteni utolsó napjaimat. Semmit se tagad meg tőlem. Mennyország az otthonom!... És te, szerencsétlen, most szét akarod dűlni ezt a boldogságot!

... Ez husz év előtt történt. Jacquinot ma is a legkitűnőbb egészségnék örvend, boldog. Gisèle mintafeleség, gondolzza, szereti a férjét. Sőt csodálja!... egy emberi szervezet, amely annyi mérgek ellenállt! Lucien megveti, nem is tűri, hogy hozzájuk járjon. Jacquinot csak titokban találkozhat a jóbarát e mintaképevel...

Véres verekedés

a magyar nyilaskeresztesek párthelyiségében
Festetich Sándor gróf kizárása miatt

— Két súlyos sebesültje van a verekedésnek —

Budapestről jelentik: Véres botrány játszódott le kedden este a magyar nyilaskeresztesek párthelyiségében. A botrány előzménye az volt, hogy a párt kizárta gróf Festetich Sándort, mert lapjában olyan cikk jelent meg, amely Meskó Zoltánéknak kellemetlen volt. A kizárás folytatásképpen ma este megjelent tizenöt Festetich-párti fiatalember a nyilaskeresztesek Molnár-ucca 14.

szám alatti helyiségében, ahol először tiltakozásokat jelenttek be a gróf kizárása ellen, majd összerombolták a párthelyiség berendezését. Nagyarányu verekedés kezdődött a Meskó- és Festetich-párt hívei között és ennek során két Festetich-pártit oly súlyosan megvertek, hogy a mentőknek kellett kórházba szállítani őket. A rendőrség vetett véget a verekedésnek, majd tizenhárom nemzeti-szociálistát előállított a főkapitányságra.

Aradi diákok a jövő kapuja előtt...

Anghelescu-rendszer alapján folynak Aradon az érettségi vizsgák

Mikor használhatják a kisebbségi iskolák növendékei anyanyelvüket. Az érettségi szabályzat hat fontos pontja

Kipirult arcu, izgatott diákok és diákleányok gyülekeztek ma reggel a Moise Nicoaraliceum folyosóin. Könyv nincs náluk, még szótár sem, vértelenül, csak belső fegyverük — tudásuk — energiájában bízva lépik át az intézet most különösen komornak ható kapuját, hogy bizonyoságot tegyenek arról: elég érettek-e, hogy — hivatalos bizonyítvánnyal, mondhatnánk: utlevéllel — a kezükben azon a szimbolikus kapun is átlépjenek, amelyen túl a bizonytalanság, a kenyérharc vagy — hogy szebb szóval éljünk — a Jövő várja őket.

A diákok egy csoportja a földszinti hirdető-tábla előtt áll, amelyen gépirásos felhívás közli az írásbeli vizsgák sorrendjét, míg egy másik felhíváson a következőket közli a diákokkal Onisifor Ghibu, az érettségi bizottság elnöke:

„Azok a diákok, akik akár a bizottság elnökénél vagy annak tagjainál a maguk érdekében intervenálnak vagy más intervenciója útján kísérelnek meg eredményt elérni, csak a saját helyzetüket rontják”.

Már jóval kilenc óra előtt a maturandusok bent ülnek az osztályban, kilenc órakor pedig kezdetét veszi a román nyelv írásbeli vizsgája.

Az idei érettségi a diákok szempontjából különös fontossággal bír, mert — négy év óta először — az idén alkalmazták újra a régi, Anghelescu-féle érettségi rendszert. Iorga professzor közoktatásügyi minisztersége idején tudvalevőleg különböző könnyítéseket vezettek be. Így elsősorban az érettségi tantárgyak közül törölte a latin nyelvet. Anghelescu közoktatásügyi miniszter viszont legutóbb kiadott rendelkezésében úgy intézkedett, hogy a diákok román nyelvből vagy francia nyelvből írásbeli vizsgát tesznek. Francia nyelv helyett választhatnak egy másik modern nyelvet is, de az semmiesetre sem lehet az anyanyelvük vagy annak az intézetnek, ahová jártak, előadási nyelve. Fzenkívül írásbeli dolgozatot kell be-

Aradról a Maroson, Tiszán és Dunán át Orsováig

Három aradi evezős nagyszerű sportteljesítménye

Ma hazatért a Hellas klub három evezőse, akik Aradról indulva a Maroson Tiszán és a Dunán evezve egész Orsováig értek el. Schlosser Ferenc mérnök, Klein Miklós és Kürt László magántisztviselők már június első napjaiban három csónakon indultak el hogy ezt a szép vízi-turát megtegyék. Az evezősök annak ellenére, hogy zuhogó esőben eveztek Szegedig simán jutottak el. Innen az ut egyre nehezebb lett, de ennek ellenére a Tiszán, majd a Dunán keresztül eljutottak Belgrádba. Innen Pancsovára mentek, azután pedig a nagyobb állomás már csak Romániában volt. Orsován, ahol a csónakok vonatra kerültek és a merész sportemberek vonaton érkeztek ma haza. Klubjukban nagy ovációban részesítették őket. Utjukról naplót vezettek, amelyben az érdekes ut minden epizódját feljegyezték.

adniok latin nyelvből vagy mennyiségtanból. A két tárgy közül a diák szabadon választhat. A szóbelin ugyancsak vagy latinból vagy mennyiségtanból felel, aszerint, hogy melyik tárgyat választotta.

Jelentős újítást, illetve visszatérést jelent a négy év előtti rendszerhez az is, hogy *abban az esetben, ha a diák két írásbeli dolgozatára 4-est vagy pedig egyre hármast kapott, akkor a szóbelire már nem jelentkezhetik.*

A Iorga-rendszer idején az írásbeli dolgozatok jegyei nem befolyásolták azt, hogy a diák résztvehet-e a szóbeli vizsgán vagy sem.

Az érettségiről szóló, most kiadott szabályzat 6. paragrafusának értelmében a kisebbségi iskolák növendékei a szóbeli vizsgán az alábbi tantárgyaknál kiegészítőképpen használhatják anyanyelvüket is, illetve azt a nyelvet, amelyen iskolájukban tanultak: filozófia, mennyiségtan, természetrajz vagy fizika-kémia. Ugyanigy intézkedik a szabályzat 24-ik paragrafusa is. A 18-ik paragrafus viszont megemlíti, hogy a latin írásbeli dolgozat kidolgozása alkalmával a diákok használhatnak szótárt, a mennyiségtan-dolgozatnál pedig a kisebbségi iskolák növendékei segítségképpen anyanyelvüket is igénybevehetik. Mindezek a szabályzatban leszögezzent pontok nagy fontossággal bírnak a kisebbségi iskolák diákjainak szempontjából.

Érdekes intézkedése a szabályzatnak az is, hogy az írásbeli dolgozatokon a diákoknak nevéket a papír egyik sarkába kell írniok, majd pedig *nevéket egy másik papírral oly módon le kell ragasztaniok, hogy ezt a papírt később le lehessen venni.* Ilyképpen a dolgozatok mindaddig, amíg az osztályzatokat rájuk nem írták, névtelenek maradnak és az említett papírszeleket csak az egész bizottság jelenlétében, az osztályzat megadása után lehet levenni.

A szabályzat értelmében *szóbeli vizsgát egy nap alatt maximálisan 15 diák tehet.*

Azok, akiknek általános osztályzata nem éri el a 6-ost, vagy akik négyest kapnak valamelyik tárgyból, úgy az írásbeli dolgozatra, mint a szóbeli feleletre megbukottaknak tekintendők.

Az érettségén azok mennek át, akiknek általános osztályzata legalább 6-os.

Ma délelőtt, mint említettük, a diákok román nyelvből, délután öt órakor pedig francia nyelvből készítettek el írásbeli dolgozatokat. Szerdán latinból, illetve mennyiségtanból írnak dolgozatokat, aszerint, hogy ki melyik tantárgyat választotta. Csütörtökön a bizottság tagjai a dolgozatokat javítják, pénteken pedig kezdetét veszi a szóbeli vizsga. A szabályzatnak a kisebbségi tanintézetekre vonatkozó rendelkezései természetesen az aradi római katolikus gimnázium és a timisoarai piarista gimnázium diákjait érintik.

Molnár-Moser kölnivizek

divatosak,
üdítőek,
decensek.

A szovjet fokozza a kommunista-propagandát Csehszlovákiában

Az elmúlt napokban a Komintern vezetői megbeszélést tartottak Moszkvában. Ez a szerv, amely az egész világ kommunista propagandáját irányítja, a lengyel és csehszlovák helyzettel foglalkozott és — mint azt a Times írja — elhatározta, hogy *intenzívebbé teszi a csehszlovákiai kommunista propagandát.* Az ülésen felszólalók között szerepelt Manuilski, Kun Béla és több társa, akiknek nevét különböző terroreseikemények tették hírhedtté.

S ugyanakkor a szovjet kormány diplomáciai megállapodásokat köt, békenyilatkozatokat ad és propaganda beszüntetésére kötelezi magát. Sőt — ha kell — megtagad minden közösséget a Kominternnel is, amely nem hivatalos szerve a szovjet kormányának. Csupán legerősebben támogatott intézménye. És ha valaki nagyon kutatja a dolgokat, rájön arra is, hogy a szovjet kormány tagjai egyszersmind vezető tagjai a Kominternnek is.

Mit jelent ez a különös, burkolt célú játék? És főképpen — mire vezet? Franciaország megkezdte a szovjetbarát politikát és francia befolyásra a kisanant is elhatározta, hogy hosszú esztendő után felveszi a diplomáciai kapcsolatokat a szovjettel. Hogyan hálálta meg a szovjet Franciaország ezen lépését? *Nap-nap után olvashatjuk a lapokban, hogy a francia kommunisták véres üszketüzéseket provokálnak, barrikádharcokat rendeznek, gyújtogatnak és gyilkolnak.* Felér a pillanatnyi politikai előny a kiontott embervérrel? Nem. A kisanant csak az elmúlt napokban írta alá Litvinov külügy miniszternek a szovjet diplomáciai kapcsolat felvételéről szóló és amelynek egyik legfontosabb pontja: *az egyik állam nem avatkozik a másik belső ügyeibe.* Most pedig azt olvassuk Európa egyik legtekintélyesebb és legkomolyabb angol lapjában, hogy a Komintern a csehszlovák propaganda intenzívebbé tételét határozta el. Ezek után milyen bizalmat lehet ajándékozni a szovjet által aláírt szerződéseknél?

A szovjet követségek szervezetről írtunk a napokban és kiderült, hogy a követség személyzetéhez tartozik a G. P. U. egyik delegátusa is. Menedéket, sőt diplomata-mentelmi jogot kell adniuk tehát az orosz politikai rendőrség egyik kiküldöttjének. Megérthető az aggodalmas figyelemmel kísérése, hiszen esztendő óta figyelik azt a játékot, amelyet a szovjet-diplomácia Európa politikájában játszik. És megérthető azoknak álláspontja, akik azt mondják, hogy a szovjet nem tud olyan előnyöket biztosítani, mint amilyen veszedelmeket az oroszbarátság a polgári társadalomnak jelenthet, annak a társadalomnak, amelyen az állam évszázados strukturája felépült és biztos alapokon nyugszik.

Játék folyik a tüzzel. És a szovjet kormány baráti mosolya mögött fenyegetően mered Európa államai felé a Komintern és G. P. U. leselkedő szeme.

CORSO-mozgó mai műsora!

7¹/₂, 9¹/₂ órakor!

Nyitott tétő. Kellemes hívős terem.
BOLVARY mesébe illő káprázatos operettjé:

Kastély délen!

LIANE HAID WICTOR DEKOWA
PAUL KEMP ANN JÜRGENSEN

Heves vita után döntött a város vezetősége

További két és félmilliót emészt fel a légi kikötő felépítése

Dr. Ursu János Bucurestiben tárgyal az ARPA központjával az Aradon felállítandó légikikötőről

A városvezetőség Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök előterjesztései alapján keddi ülésén foglalkozott az Aradon felállításra tervezett légi-kikötő ügyével. A bizottság elnöke teljes részletességgel ismertette a ténylegiséget, amelyet egyébként főbb cikkében már ugyancsak megismertett olvasóival az *Aradi Közlöny*, beszámolt a szombati bucuresti-i repülőbizottságnak ugyancsak ismert megállapításairól és felvetette a városvezetőség előtt a kérdést, hogy milyen álláspontra helyezkedjenek; ragaszkodjanak továbbra is a repülőállomás más aradi felállításához, vagy pedig az újabb, milliós költségek miatt mondjanak le egyszerűsítésként róla? Mint ismeretes, a városvezetőség határozatilag egymillió lejt irányított elő a légikikötő felállítására, de a bizottság részéről kijelentették, hogy ezt az összeget már felemészti a légi-vonal (?) installálásának költsége is és további milliókra volna szükség, hogy a kiszemelt új területen megépítsék a légi állomást, valamint a vámhivatali épületet, hangárokat állítsanak fel és rádió-, illetve szikratávíró-leadót szerelhesse fel.

A hangár kérdését illetően az interimár-bizottsági elnök kijelentette, hogy a városnak rendelkezésére áll egy hangár-épület, de a hadügyminisztérium tulajdonát képezi és külön engedély nélkül nem lehet átszerelni az új repülőtérré. Egyébként is az a veszély fenyegeti általa a várost, hogy esetleg márol-holnapra diszponál felette a hadügyminisztérium és a városi repülőtér — hangár nélkül marad. *Muresan* János városi főmérnök felvilágosítását szerint csak

az átszerelési munkálatok egy félmillió lejt emésztenek fel.

Ursu dr. felvetette a kérdést: döntsön a bizottság, hogy ilyen kiadási kilátások mellett elhatározzák-e a többmilliósi installációt?

A városvezetőség elnökének előadása nyomán heves vita robbant ki az ülésen. Legelsősorban is *Vicás Gyula* dr. bizottsági tag tiltakozott energikus szavakkal az ellen, hogy a város milliókat adjon egy magán-légitársaság, az ARPA számára. Tiltakozott az ellen, hogy a város területet is adjon át a társaságnak:

— Vegyétek tudomásul — mondotta fennhangon — hogy a már megszavazott egymillió lejt

jeles költség-előirányzatot kívül a város polgársága egy bunt sem áldozhat fel, csak azért, hogy egy bucuresti-i magántársaság érdekelt-ségeinek busás napidíjak felszámítására lehessen fedezete.

A kialakult vélemények szerint.

Aradvárosának nem szabad elhalasztania a tényére kínált alkalmat, hogy bekapcsolódhassék a legmodernebb közlekedési eszközök most épülő nemzetközi és országos hálózatába.

Ami a pénzügyi áldozatokat illeti a terveknek, felmerült a gondolat, hogy a város most egymillió lejt bocsájt az ARPA rendelkezésére, további két és félmillió lejt pedig öt éven át, évi 500.000 lejes költségvetéssel fedezettel. Hosszabb vita után a városvezetőség végül is úgy döntött, hogy elvben elhatározza, hogy kapcsolathoz lép az ARPA-val, rendelkezésére bocsájtja a Ciala-erdő mellett kiszemelt repülőtér, valamint a hangárt is átépítetté, ha az ARPA Bucurestiben kieszközli, hogy a hadügyminisztérium engedje át diszponibilis joggal a város számára, Ursu János dr. a városvezetőség határozatát kedden délután már írásban vitte Bucurestibe, ahol személyesen kezdi meg további tárgyalásait az ARPA bucuresti-i központjával. Ilyen körülmények között nincs tehát kizárva, hogy másfél millió lejt befizetése ellenében Arad még ez év őszén bekapcsolódhat a belföldi és külföldi repülőforgalomba.

Repülőkatasztrófa

áldozata lett Pallenberg Miksa világhírű Reinhardt-színész

Karlsbadból jelentik: Prágából tegnap délelőtt repülőgépen igyekezett Karlsbadba Pallenberg Miksa világhírű Reinhardt-színész egy brünni gyáros társaságában. A repülőgép utközben lezuhant, Pallenberg és a brünni gyáros szörnyethalt, később a pilóta is belehalt sérüléseibe. A kiváló Reinhardt-színész egyike volt azoknak az alakítóknak, akik a komikumon keresztül döbbenetes hűséggel rekonstruálták a ma emberét.

SVÁBHEGYI SZANATORIUM

(Budapest centrumától 12 percre).

a legideálisabb nyaralóhely.

Kúra, sport, szórakozás.

Strandfürdő. 424

Előkelő nemzetközi fürdőközönség özönlötte el Blédet, Jugoszlávia népszerű üdülőhelyét

A híres Veldés-tó mellett fekszik Bléd, amely az utóbbi időkben az előkelő nemzetközi fürdőközönség kedvenc üdülőhelyévé vált. Különösen június és július hónapokban özönlenek oda az idegenek, ami annak tulajdonítható, hogy Bléd ideális éghajlattal rendelkezik és a délvidek minden előnyét egyesíti magában — a nyomasztó hőség nélkül. Svájci fensége és a Riviera pompájának ragyogó keveréke található meg itt, a magasító hegyek gondoskodnak arról, hogy a kánikulában is kellemes-tavaszi éghajlat várja a meleg elől menekülő közönséget. Az Adria a délvidek előnyeit

Nagyszerűen sikerült házi tenisz-versenyt rendezett a Gloria teniszszakosztálya

A verseny eddigi eredményei: Férfi egyes, elsőosztály: Gitta 6:3, 6:4, Wechsler 6:3, 6:3, Tancos 7:5, 3:6, 6:3, dr. Craznic 6:1, 7:5. Női egyes, elsőosztály: Dr. Craznic 6:3, 7:5, Fantanarné 4:6, 6:4, 6:3, Salaczné 6:4, 4:6, 7:5, Vladoviciné 6:3, 6:3. Férfi egyes, másodosztály még befejezetlen, Női egyes, másodosztály: Vladoviciné 4:6, 6:1, 3:0, Pop Eugenia 6:1, 6:4, Petrutiu D. 6:2, 6:2, Fiedler Klári 6:2, 8:6. Férfi páros, elsőosztály: Dr. Craznic—Gitta 6:4, 6:4, Wechsler—Holländer Gyula 2:6, 6:0, 6:3, dr. Avramescu—dr. Truta 3:6, 7:5, 9:7, dr. Fantanar—Dabici 6:3, 6:3. Vegyespáros: Somogyi Klári—Wechsler 6:4, 6:3, Fantanarné—Gitta 6:1, 6:0, Craznic—dr. Craznic 6:1, 6:1, Halmageanné—Tancos 6:4, 6:3. A verseny nagy érdeklődés közepette folyik.

LEGUJABB SPORT

A magyar Dunay Pál

váratlanul megnyerte az épéivás Európabajnokságát

Varsóból jelentik: Kedden este bonyolították le Varsóban az épéivás Európabajnoki egyéni küzdelmek döntőit, amely meglepetésszerű eredménnyel zárult: a magyar Dunay Pál a kitűnő olasz, svéd és francia konkurenciában meglepő biztossággal megnyerte az épéivás Európabajnokságát. A verseny hatalmas küzdelmet eredményezett és a döntő jellegű asszót a francia Godin ellen vívta Dunay és miután 3:0 arányban győzött, megnyerte az Európabajnokságot. A verseny eredménye a következő: 1. Dunay Pál Magyarország 8 győzelem. 2. Drysen Svédország 7 győzelem. 3. Ragnó Olaszország 7 győzelem. 4. Drackenber Svédország 7 győzelem. 5. Thofelt Svédország 6 győzelem. 6. Buchard Franciaország 6 győzelem. 7. Piot Franciaország 6 győzelem. 8. Godin Franciaország 5 győzelem. 9. Rastelli Olaszország 4 győzelem. 10. Lemoin Franciaország 4 győzelem. 11. Borovszky Magyarország 3 győzelem.

A Hungária kiesett a Középeurópai Kupa további küzdelmeiből

Sparta—Hungária 5:2 (3:2).

Hatalmas nézőtábor előtt csapott össze a két együttes immár harmadszor a középeurópai kupameccsek során és a feljörgatott Hungária (Titkossal centerben) szerencsétlenül küzdtem után maradt alul az erélyes Spartával szemben. Frankenstein bíró sipjére a Hungária indít és már a 2. p. vezetést is szerez: Fenyvessi beadását Szabó III. bevágja. Néhány perc múlva Hruska góljával egyenlitenek a csehek, de a 15. p. Fenyvessi révén megint a Hungária vezet. Most Faczinek rugja az egyenlítő gólt, de a 31. p. Brain 11-esből lött góljával a cseh csapat fordul előnyre. A második félidőben a Hungária erősen küzd az egyenlítő perces meddő ostroma csak 5 sarokrugást eredményez, gól nélkül. Az ominózus 31. p. Brain 3 lépésről góloz, miközben előzőleg hendszelt. A bíró a kezelést nem látta és az igazságtalan gól a Hungáriát teljesen letöri.

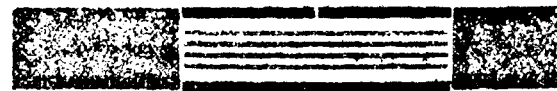
Mielőtt nyári szabadságra indul

a tenger mellé,
hegyek közé,
fürdőhelyekre,

keresse fel:

Sándor (EUROPA) hiv. Menetjegyirodáját
Bulev. Reg. Maria 10., a megyei pre-
tekturával szemben.

CONSUM-tagok készpénzre 6 havil
részletre vehetnek részt.

A II. Centurio jubilaris cserkész-ünnepélye június 30-án este a Zsidó-iskola kertjében Tánc. 2254—55 Buffet.

Husz esztendővel ezelőtt...

Amikor két revolverlövés megindította a világtörténelem legvéresebb fejezetét

Első hír Aradra a sarajevói merényletről — Az Aradi Közlöny különkiadása 1914. június 28-án — Részletes jelentés a trónörökös pár meggyilkolásáról

Két évtizeddel ezelőtt... Rekkendő nyári meleg borult Aradra, hatalmas tömegek hullámoztak a parkban, ahol vidám indulókat harsogott a katonazenekar. Vasárnap volt. Parkünnepély és Arad vidám publikuma jókedvűen keresett védelmet a parkban a tűző nyári nap ellen. S egyszerre elhallgatott a zene, mintegy jeladásra csend borult a parkra, az uccákon meredten megállott a forgalom és csak a rikancsok és hangja hallatszott, amint kiáltva kínálták az *Aradi Közlöny* különkiadásait:

— *Szarajevóban meggyilkolták Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét.*

1914. június 28-ikát irták. A párkák között frissen szövelt a sorsfonalat és valahonnan frissen erővel indult felé... dalon... a várta... Mi történt azon az emlékezetes június 28-ikán?

Itt fekszenek az elsárgult lapok, amelyek az emberiség történetének legszomorúbb, legvéresebb fejezetét vezették be.

Ferenc Ferdinánd trónörökös és felesége, Hohenberg Zsófia hercegnő vasárnap délelőtt tíz órakor Ilidze fuhrából kíséretükkel Sarajevóba utaztak. Amikor a pályaudvar mellett haladt el a trónörökös autójával, a tömegből egy *Csabrinnovics* nevű nyomdász ugrott elő, aki bombát dobott a gépkocsi felé. A *pokolgép* azonban csak a következő autót érte, amelyben *Boos-Waldeck* gróf, a katonai iroda főtisztje és *Merizzi* alezredes, *Potiorek* tábornok, Bosznia-Hercegovina akkori kormányzójának szabványos ült és mindketten súlyosan megsebesültek. Rajtuk kívül a tömegből tízen megsebesültek könnyebb-súlyosabb sérülést. A bombamerénylet után Ferenc Ferdinánd és kísérete a városházára hajtatott. Amikor a polgármester meg akarta kezdeni üdvözlő beszédét, a trónörökös izgatottan jegyezte meg:

— *Az ember idején, hogy látogatást tegyen és bombákat fogadjon, meg kell halni! Igy, polgármester ur, most már megkésztél!*

A polgármester elmondotta beszédét, majd a főherceg autójába szállt és a katonai kórház felé hajtatott, hogy meglátogassa az időközben odaszállított és súlyosan megsebesült *Merizzi* alezredesét. A trónörökös gépkocsin rajta és feleségén kívül *Potiorek* kormányzó, az első ülésen, a sofőr mellett pedig *Harrach* gróf foglalt helyet. A katonai kórház felé vezető úton egyszerre egy fiatal ember ugrott elő, aki két revolverlövést adott le. Az első golyó *Hohenberg hercegnő jobb oldalába* turódott, a második *Ferenc Ferdinánd tarkójának jobb oldalán* hatolt be. Az autó nyomban megfordult és vág-

A Rasputin-gyilkosság

újabb szenzációs perrel folytatódik Párisban

Párisból jelentik: Emlékezetes még az a szenzációs per, amelyet *Juszupov* hercegnő folytatott a londoni bíróság előtt a Metro-Goldwyn-filmársaság ellen rágalmozás címén, mert a társaság által elkészített filmet a hercegnő mint Rasputin szeretője szerepelt. A perben, mint emlékezetes, a filmtársaságot nagyszegű kártérítés fizetésére ítélték. A szenzációs ügynek legközelebb folytatása lesz Párisban, ahol Rasputin leánya indít pert *Juszupov* herceg ellen a londoni per folyamán tett és a halott Rasputinra sértő kifejezések miatt. *Juszupov* herceg a londoni tárgyaláson nyíltan beismerte, hogy ő gyilkolta meg Rasputint és valomásában ezt a kijelentést tette:

— *Lőttem... vadállászerű üvöltés hallatszott és Rasputin összerogyott.*

Madame Salovjev, Rasputin leánya, a szavakban kegyeletstést talált és Franciaország egyik leghíresebb ügyvédje, *Garcqn* útján pert indított *Juszupov* herceg ellen.

tatva a konakba ment, néhány perc múlva azonban az egykori osztrák-magyar monarchia trónörököse és felesége kiszemelt.

Ferenc Ferdinánd utolsó szavai megsebesülése után még az autóban hangzottak el. Mindössze ennyit mondott:

— *Zsófia, maradj te életben, gyermekeinknek...*

A sors azonban másképpen határozott.

Pedig néhány nappal előbb figyelmeztették a bécsi udvart, hogy *Ferenc Ferdinánd élete veszélyben forog, ha Boszniába megy. Gagliarich*, a titkosrendőrség főnöke négy nappal a gyilkosság előtt figyelmeztette jelentésében a kormányt, ne engedje Sarajevóba a főherceget, mert merénylő lesz Sarajevóba. Az első merénylet után a sarajevói rendőrfőnök könnyörgött a trónörökösnek, térjen el eredeti programjától, induljon vissza és ne vegyen részt az ünnepségen. Ferenc Ferdinánd azonban hajthatatlan maradt. A városházi ünnepség után, amikor a trónörökös a katonai kórházhoz akart hajtatni, a rendőrfőnök újra könnyögni kezdett. Minden kérekn hiábavaló volt, a végzetes revolverlövésnek el kellett dörögniük, mert a végzet már kiszabta a jövő útját...

A tömeg elfogta a merénylőt: *Princip Gavriilo* tizenkilenc éves drohovo-i születésű szerb diákot, akit majdnem széjjeltéptek a felbőszült emberek. Rendőrök szabadították ki a tömeg kezéből *Princip Gavrilót*, aki büszkén vallotta be, hogy előre megfontolt szándékkal követte el a gyilkosságot. Csabrinovicssal együtt letartóztatták.

Megtörtént: A kavics, amely egész hegyeket volt hivatva elsodorni, megindult, a két revolverlövésből vérpatakok születtek. Megkezdődött a gyilkos csata, a földön, tengeren, levegőben, földalatt... emberek milliói harcoltak, vérezték, szenvedtek 1914. június 28-ika miatt. Az egész világon szerte folytak a nagy aratás. Trónok dőltek össze, országok hullottak széjjel és az egykor hatalmas osztrák-magyar monarchia főle sötét felhők golyogtak.

Aradi nagybank részvényeit hamisították Budapesten

A letartóztatott bélyeghamisító — Részvények hamisításával is foglalkozott — Lefényképezték az aradi bank eredeti részvényét. Átirat kíséretében érkezett a külügyminiszter utján az aradi rendőrséghez a hamis részvény

Feltűnést keltő ügyben járt ma el az aradi államrendőrség. Ma délelőtt a külügyminisztérium utján átirat érkezett a rendőrséghez, amellyel hivatalosan közölték, hogy nemrégiben Budapesten letartóztatták *Hanisch Vilmos* clujai grafikusot, a Minerva-nyomda volt alkalmazottját, aki Budapesten román bélyegeket, adóbonokat és részvényeket hamisított. A külügyminisztérium utján leérkezett átirat közölte, hogy

a *Hanisch* birtokában talált értékpapírok között egy aradi nagybanknak több 5000 lej névértékű részvénye is szerepel és felkérték a rendőrséget, vezesse le az ügyben a vizsgálatot.

A déli órákban a rendőrség tisztviselői megjelentek az aradi nagybank helyiségében, ahol felmutatták az ábirattal együtt érkezett részvényt is. Tüzetes vizsgálat alá vették és megállapították, hogy a *Hanisch*nál talált részvény rendkívül ügyes hamisítvány.

Az aradi nagybank vezető tisztviselőinek vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel, majd lefényképezték egy eredeti részvényt, amelyet a jegyző-

Négy év múlva elállott a vérözön. S egyetlen kiáltásban egyesült a sok sóhaj, egyetlen kiáltásban, amely vádolón, panaszlón zugott az ég felé. Soha többé háborút! — kiáltotta az egész világ. Soha többé háborút! — helyeselték a diplomaták. Soha többé háborút! — kiáltották a rokkantak, árva és özvegyek... Soha többé háborút — susogták a millió sirkesztek...

Husz hosszesztendő telt el. Az emberiség még ma sem tért magához a nagy verzi-vatar után, krízis, munkanélküliség, nyomor követte a nagy pusztulást. S ime: elhallgat a hatalmas: „Soha többé háborút!” kiáltás. Ime újra fegyvercsörgés riasztja meg a békére vágyó milliókat. A rettenetes tanulságok feledésbe mentek és szédülten vágat az új vérözön elébe a világ. Vajjon mikor dörren el a kövés, amely elindítja az új lavinát?

Két évtized távlatára választ el 1914. június 28-ikától. S ezen az évfordulón ismét egyesülnie kell minden sóhajnak és hatalmas kiáltásban kell az égre törni milliók kívánságának és követelésének. Hallják meg oda fenn és ide lent: a tenger felett és a föld alatt: Soha többé háborút!...

(—rosi.)

Bécsből jelentik: Június 28-ikán lesz 20 esztendeje, hogy Sarajevóban Ferenc Ferdinándot és feleségét, Hohenberg Zsófia hercegnőt megölték. A 20. évforduló alkalmából az egykori trónörökös és felesége sírjánál, az alsóausztiai Artstadenben, tegnap gyászistentisztelet volt. Gyászmenet után dr. Hohenberg Miksa herceg, Ferenc Ferdinánd fia, gyászbeszédet mondott, amelyben Sarajevót, mint Ausztria kálváriahegyének első állomását jellemezte.

CENTRAL: 7 1/2, 9 1/2 órákor

H. G. Wells fantasztikus regényének filmváltozata,

A láthatatlan ember!

GLORIA STUART CLAUDE RAINS.

SELECT: 7 1/2, 9 1/2 órákor,

En és a császárnő

filmoperett.

Lillian Harvey Conrad Veidt.

Jön: Kém voltam!

Élet-halál harc a háborús front mögött.

Főszerepekben: CONRAD VEIDT, MADELEINE CAROLL és HERBERT MARSHALL.

Jégelőfizetést még felvesz legelőnyösebben REUSZ I É R G Y Á R .

Telefon 141. 2623

H I R E K

Ember legyen a talpán...

Belföldi kölcsön felvételéről beszélt igen tárgyilagosan és őszintén Slavescu pénzügyminiszter. Együttal ugyancsak igen őszintén és tárgyilagosan, akárcsak egy orvos, pontos diagnózisát adta mindazoknak a pénzügyi bajoknak is, amelyek államháztartásunk költségvetésének tragikus sorvadását okozzák. Nem is egy, hanem több veszedelmes rákfenét diagnosztizált a pénzügyminiszter amelyek között igen előkelő helyet foglal el állami adminisztrációnk tulépitettsége, a fölösleges miniszteriális szervek sokasága. Slavescu szerint az állami költségvetés kétharmad része tisztviselői fizetésekre megy el s hogy hogyan lehetséges ez, arra azonnal megadja a feleletet is: az álláshalmazás kóros tünete emésztí az állami gépezet financiális teherbírását.

Az álláshalmazásról sokat olvastunk, hallottunk már, sőt létezik egy kitünő törvény is, amely arról nevezetes, hogy mindenféle szempontból elsőrangú, csupán egy hibája van: az, hogy eddig még elvétve sem alkalmazták. Tudunk közfunkcionáriusokról, állami jövedelemmel rendelkező kitünőségekről, akik nem egy, hanem legalább is négy-öt állásban élvezik az államkincstár pénzét. A helyett, hogy négy-öt ember találhatna munkaalalmat és egzisztenciát: helyettük egyetlen egy szívja ki az államkincstár tehénkéjének egyre apadó tőgyéből egyszerre négy-öt tejszotornán keresztül az életadó állami javadalmaszást... Innen ered az intellektuális munkanélküliség, a közszolgálat gyöngesége: egy ember mégsem tud négy ember helyett dolgozni, még ha külön is megerőlteti magát. De hátha nem is erőltetik meg olyan nagyon magukat? A pénz elmegy, négy-öt nyilvánlan keresztül s az álláshalmazás megmarad. S nem is egy, hanem száz, meg száz. Vannak, akik takarékoságot papolnak és közben kettős fizetéseket vágnak csöndesen zsebre a városok, megyék, vezérfelügyelőségek és minisztériumok gondosan kiépített labirintusaiban: ember legyen az a pénzügyminiszter a talpán, aki rájuk talál és ki tudja őket onnan piszkálni! Slavescu ilyen embernek kíván mutatkozni; de mit tud csinálni egyetlen egy ember, egy kész törvénnyel a kezében, — ha magára marad...?

Egy új hang mindenesetre felcsendül a pénzügyminiszter szavaiban és pedig az, hogy nemcsak az adózók rovására lehet beszélni a költségvetés kiegyensúlyozásáról, hanem a fölösleges kiadások, a személyi és intézményes panamák kiirtásának segélyével is. Az állami költségvetésnek, vagy ahogy Slavescu nevezi: ennek a „költségvetési tragédiának“ végre is mindegy, hogy milyen módszerek alkalmazásával találja meg reális egyensúlyát. A jelek szerint végre akadt az országban egy pénzügyminiszter, aki megpróbálkozik az utóbbi szokatlan módszerrel. Bravó, rajta hát, kezdjünk hozzá...! Ha sikerül neki betönni az álláshalmazók patkányjaraiknak földalatti összeköttetéseit s így eldugaszolni mindazokat a réseket, amelyekben át annyi éve, évtizede szívják az állam aranyát, máris biztonságosabb kasszába jut az a bizonyos belföldi kölcsön, amelyről szó került. S ha az új közpénzek ládjában pár százzal, vagy száz-ezerrel kevesebb lesz a jogtalan rés, remélhetjük mi is, egyszerű állampolgások, hogy talán a mi számunkra, az állami beruházásokra is marad belőle valami...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Nyugati légáramlással, továbbra is meleg idő várható.

— **Aradváros interimár-bizottsága** ma délelőtti ülésén foglalkozott az CAA sportegylet szerződésével. A sportegylet tudvalevőleg, annakidején árlejtés után 1970-ig megkapta jelenlegi sportpályája bérletét, azzal a feltétellel, hogy tribünjét felépíti és a szükséges tatarozásokat végrehajtja. Ez meg is történt, ellenben a szerződésnek az egyesület vezetősége által való aláírása még mindig késik. A város vezetősége ezért elhatározta, hogy az egyesületet felszólítja a szerződés forma szerinti aláírására.

— **Dovgalevszkij haldoklik.** Párisból jelentik: Dovgalevszkij párisi szovjetorosz nagykövet haldoklik. A napokban súlyos műtétet végeztek rajta és állapota azóta egyre rosszabbodik. Az orvosok lemondtak életéről.

— **Tizenötmilliárdos szerződés ügye a Skoda-bizottság előtt.** Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügyben kiküldött bizottság ma folytatta a 15 milliárdos szerződés és a hadianyaggyárakkal kötött többi szerződések tanulmányozását, majd pedig Draganescu ezredes folytatólagos kihallgatására került a sor. A Tempo úgy értesül, hogy Fiala, a Skoda-művek vezérigazgatója jelenleg a fővárosban tartózkodik és lunian javaslatot terjeszt be arra vonatkozólag, hogy a vezérigazgatót elutazása előtt hallgassa ki a vizsgálóbizottság. Fiala minden bizonnyal értékes adatokat tud szolgáltatni a közvetítési díjakkal és a chiffre-kulccsal kapcsolatban.

— **Újabb bombarobbanás Bécsben.** Bécsből jelentik: Tegnap a katolikus parasztság szövetségi házában bomba robbant, amely Vesper titkárt súlyosan megsebesítette és az egész berendezést teljesen elpusztította. A főváros területén ismét több helyen robbantottak petárdákat.

— **Öt órakor kezdődnek az adófelbbezési tárgyalások.** Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság közli az érdekeltekkel, hogy az adófelbbezési tárgyalások ezentul nem délután négy, hanem öt órakor veszik kezdetüket.

Nőkből álló expedíció indul a Déli sarkra

Newyorkból jelentik: A Columbia egyetem két női magántanára és három női asszisztense elhatározta, hogy elindul a délsarki vidékek kutatására. A kutatóutnak pontos célja megállapítani, vajjon a Déli sark körül levő föld sziget-e vagy sem.

— **Halálozás.** Biró Béla vendéglős, az aradi Kávésok és Vendéglősök Szindikátusának diszelnöke folyó hó 25-én váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz Pecican (Rovinen).

— **Aradi kereskedő kiténtetése Bucurestiben.** Néhány hónappal ezelőtt költözött Bucurestibe Sténgl Imre, az aradi Weisz Gyula cég üzletvezetője, aki a cég bucuresti-i fiókját vezeti. A fiatal kereskedő a napokban jelentős királyi kiténtetésben részesült: a kereskedelmi és ipari érdemrend első osztályú érmét kapta meg. A szimpatikus aradi fiatalembert aradi ismerősei közül is számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **Letartóztatták a varsói minisztergyilkosság gyanúsítottját.** Berlinből jelentik: A német fővárosban ma letartóztatták Siba, 26 éves lengyel állampolgárt, akit Pieracki lengyel belügyminiszter meggyilkolásával gyanúsítanak. A fiatalemberre tökéletesen ráillik az a személyleírás, amelyet annakidején a lengyel hatóságok a belügyminiszter gyilkosáról közöltek. Siba ma délután repülőgépen Varsóba szállították.

— **Kihalásza dédunokája holttestét.** Nyregyházáról jelentik: Kovács Julia számossúlyi leány újszülött gyermekét a Szamosba dobta. A leány nagyapja a folyóban halászott, amikor egy csecsemőholttest akadt a horgára. Nyomban értesítette az esetről a csendőrséget, ahol megállapították, hogy dédunokáját halászta ki a folyóból. A gyermekgyilkos anyát nyomban letartóztatták.

— **Meghalt Széchenyi Dénes gróf volt kopenhágai magyar követ.** Stockholmban meghalt Széchenyi Dénes gróf, volt kopenhágai magyar követ. Széchenyi Dénes gróf 1866-ban született Budapesten és már 1888-ban diplomáciai pályára lépett. Mint berlini követségi attasé kezdte pályáját, volt az athéni, brüsszeli, stuttgarti, szentpétervári, drezdai és a berlini követségeken. 1907 óta mint meghatalmazott miniszter és követ vette át a kopenhágai követség vezetését. Az elhunytban Széchenyi László gróf londoni magyar követ legidősebb testvérbátyját gyászolja. Széchenyi Dénes gróf holttestét hazaszállítják Magyarországra és a nagyeceni családi sírboltban temetik el.

— **A jugoszláv határőrök agyonlöttek egy magyar gazdálkodót.** Budapestről jelentik: Itteni lapjelentések szerint Bergez Mihály berzencei gazdálkodót Csurgó közelében a jugoszláv határőrök agyonlöttek. A gazdálkodó még a kora reggeli órákban elindult a határ mentén fekvő földjére dolgozni. Amikor este nem tért vissza, felesége és hat gyermeke nyugtalanodni kezdtek. Egy magyar csendőr kíséretében kimentek a határra és a csurgói határponttól mintegy száz méternyire jugoszláv területen holtan találták meg a szerencsétlen embert. A jugoszláv hatóságok nem adtak engedélyt arra, hogy a holttestet magyar területre temessék el.

— **Kivetette a Maros Kiss Tóth Margit holttestét.** Ma délelőtt egy a Marosparton szolgálót teljesítő rendőrszem jelentette az aradi kveszurán, hogy a vasárnapi gyermektragédia áldozatát, Kiss Tóth Margitot a cukorgyár közelében kivetette a Maros. A jelentés vétele után bizottság szállt ki a helyszínre, ahová elkíserte őket a szerencsétlen leányka édesapja is. A leány apja a pirostrikós, kis gyermekholttestben félreismerhetetlenül agnoszkálta leányát. A kis holttestet megvizsgálták és keresték a fejen az esetleges komptól származó ütést, azonban ennek nyoma sem volt. Valószínű tehát, hogy amikor a gyermek a komphoz ért, már eszméletét veszítette és így merült a víz alá. Az ügyben folyik még a nyomozás, mert a rendőrség tisztázni akarja a tragédia körülményeit. Állítólag a rendőrség egy új rendeleten dolgozik, amellyel a Marosban fürdőzőket akarja rendszabályozni. A rendelet mindenesetre jobb későn, mint soha. A szerencsétlenül járt kisleányt, mint értesülünk, holnap délután 5 órakor temetik a felsőtemető halottasházából.

— **Kellemetlen pásztoróra.** Rendkívül kényes ügyben indított az aradi rendőrség nyomozást. Egy aradi magántisztviselő feljelentést tett a rendőrségen, hogy megismerkedett egy 19 éves leánnyal, aki az egyik aradi gyár alkalmazottja. Ismerkedésük után néhány órát töltött annak lakásán és amikor eltávozott, észrevette, hogy pénztárcájából 6200 lej eltűnt. A feljelentés nyomán a tolvaj leányt, aki a pásztorórát használta fel a lopásra, előállították a rendőrségre.

— **Öngyilkos lett egy aradi asszony.** Ma reggel kilenc órakor a Strada Vacaresti 1—3. szám alatti gyártelepen az egyik munkás borzalmas látványra lett figyelmes. A gyártelep egyik lakásának ablaka nyitva volt és amint a munkás az ablak előtt elhaladt, észrevette, hogy Kovács Katica 42 éves gyári alkalmazott, aki vadházastársával lakott ott, egy kötéllel felakasztva függ. A munkás nyomban berohant a szobába, azonban mire a szerencsétlen asszonyt levágta a kötélről, már halott volt. Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan Luszt Ferenc dr. vezetésével bizottság szállt ki a helyszínre. A hatósági orvos megállapította, hogy ténylegesen öngyilkosság történt, alig 10—15 perccel ezelőtt, mielőtt a munkás rátalált az életuntra. A rendőrség emberei kihallgatták a gyári alkalmazottakat, akik szerint az asszony házastársával való állandó veszekedés miatt követte el az öngyilkosságot. Miután bűntény esete nem forog fenn, bizonyára az ügyészség megadja a temetési engedélyt.

— **Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megeléjenti és a vérkeringést felfrissíti.**

— **Az Európa Román Nemzeti Idegentorgalmi és Utazási vállalat a romániai fürdők fellendítése érdekében költséget és fáradságot nem kímélve, egy román és német nyelvű jelentős fürdőprospektust adott ki. Romania Balneara címmel, a melyhez először dr. Vicol tábornok a romániai balneologiai egyesület elnöke írt. Ezen könyvecske — Utmató — egy a szövöget, mint kiállítást tekintve, méltán sorakozik hasonló külföldi kiadványok mellé és tekintettel arra, hogy 10.000 példányban lett úgy bel-, mint külföldön díjmentesen elosztva, biztosra vehető, hogy igen erős mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy a romániai fürdőhelyek minél szélesebb körökben ismertté váljanak. A fürdőkalauzzal egyidejűleg egy egész kollektívája a különböző fürdőismertető füzetcskéknél jelent meg, román, német és magyar nyelven 120.000 példányban, amelyek a franciaországi Syndicat d'Initiative nyomtatványaihoz hasonlóan, a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazták. Az Európa Utazási Vállalat, amely már évek óta kiváló munkásságot fejt ki a hazai idegentorgalom terén, ma már egy díszes propagandaaanyaggal állhat a külföldi közönség elé, amelyek képben és írásban az ország gyógyfürdőit klimatikus helyeit és csodálatosan szép tájait tárják fel.**

— **Az aradi Gutenberg-dalkör vezetősége** felkéri működő tagjait, hogy a holnap, csütörtökön este tartandó dalórán teljes számban jelenjenek meg a Gutenberg-Otthonban, tekintettel a július 15-én rendezendő hangverseny előkészületeire.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piața Catedrală.

KESZTENBAUM: Str. Ghilba Birta.

OMESCU: Bulev. Regina Maria.

— Aradváros és a Banca Victoria megegyezése. Aradváros vezetősége kedden délelőtt tartott ülésén foglalkozott a Banca Victoria átiratával, melyben közölte, hogy milyen feltételek mellett tudja az árvízkarosultak újabb segélyakciójához szükségeltetett egymillió lejt a város rendelkezésére bocsájtani. A városvezetés tudomásul vette a pénzügyintézet által közölt, már ismert és letárgyalt feltételeket.

— Tűz pusztított Gröndék kiskalotai faterében. Clujról jelentik: Tegnap éjjel 11 órakor a Grönd-féle kiskalotai fűrésztelepen tűz ütött ki. Először a vállalat házi lakosság segítségével, majd a mikor a lángok átharapóztak a faraktárra is, értesítették a kolozsvári tűzoltóságot, amely teljes készséggel vonult ki a katasztrófa színhelyére. Éjjelkor már 120 vagyon felhalmozott faáru állott lángokban. A clujai tűzoltóságok óriási erőfeszítések árán sikerült meggátolnia a tűz továbbterjedését. A telepen elraktározott fakészlet teljesen leégett. A kár meghaladja a tízmillió lejt.

Aradi kutva-sikerek

a bucaresti-i kiállításon

Bucurestiből jelentik: Bucurestiben a fajkutyá tulajdonosok országos egyesülete a napokban tartotta meg óriási érdeklődés mellett kiállítását, amelyen az aradi kutyák is szerepeltek és pedig Grieshaber Imre, Ciugudean Aurel, Stengl Imre dogokkal, Scheer Elemér pedig dröszlörre foxokkal. Az aradi kutyák nagyszerűen szerepeltek és valamennyien a legjobb osztályzatokat kapták. A verseny zsűrijében Panu ezredes, Tetran alezredes és az aradi Erdélyi mérnök foglalt helyet. A fényesen sikerült fajkutyakiállításon, amelyen mintegy 120 kutyát állítottak ki tulajdonosaik. Öfelsége Károly király is meglátogatta és mintegy felőráig időzött a kiállításon. Öfelsége a látottak felett legnagyobb elismerésének adta kifejezését.

— Nagyszerű évzáró ünnepély a buteni-i állami elemi iskolában. A buteni-i állami elemi iskola szokásos évvégi záróünnepélyét az idén a szokásosnál bővebb és fényesebb műsorral tartotta meg. Crucin Vasile igazgató és Beiusan tanító vezetésével a kis növendékek nemcsak a szokásos verseket szavalták el és a szokásos iskolai betanult énekeket adták elő, hanem minden énekszámot három szólamban tanulták be, azonkívül a VII. osztály növendékei egy 3 felvonásos szindarabot játszottak el, majd Pregea Jánosné tanítónő betanításában nemzeti táncokat lejtettek. Az ünnepély kiemelkedő pontjaként Felter Nóra negyedik elemista saját szerzeményű verseit szavalta el, amellyel frenetikus tapsokat aratott.

— Turisták vasúti jegyének meghosszabbítása. Amennyiben a turisták CFR- arcképségsavutit igazolványa július 1-ével lejár, a S. C. A. (EKE) aradi Czáran-osztályának tagjai ezeket a szerda esti hivatalos órán meghosszabbíthatják, de csak abban az esetben, ha nincsenek tagdíjhátralékban.

— Elfogták az aradi felsőtemető tolvajait. Paal Jenő aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a felsőtemetőből ellopták 2500 lejt értékű pumpáját. Néhány órával a feljelentés után a felsőtemető őreinek felesége jelent meg a rendőrségen, ahol előadta, hogy látták a felsőtemető-tolvajait, amikor éppen réztáblákat szedett össze a sírkészletekről. Az értesítés vétele után nyomban detektívek mentek ki a helyszínre és sikerült elfogniok egy férfit, valamint annak feleségét, amint a sírok között járva értékek után kutattak. Bizonyosra veszik, hogy ők voltak azok, akik hónapok óta lopkodnak a temetőben. A rendőri vizsgálat és a kihallgatások megindultak az ügyben, azonban az előállítottak neveit nem hozzák nyilvánosságra, mert bűntársaik vannak, akiket keresnek. Kihallgatásuk alkalmával tagadták, mintha több ízben lopkodtak volna s azt vallják, most először történt meg, hogy értékeket vittek el a temetőből. A vizsgálat folyik.

— Egyhavi strandbérleteket bocsájt ki a város. Aradváros vezetősége kedden délelőtti ülésén elhatározta, hogy egyhavi érvényű strandbérleteket bocsájt ki. A városvezetés az egyhavi bérletek árát havi 150 lejben szabta meg.

— A nemeslelkű emberek támogatását kéri egy szegény, idősebb tisztviselő, akinek még nemrégiben is állása volt, de megvakult és ezért munkaképtelenné vált. A tisztviselőnek operáció végett Budapestre kellene utaznia és ezért arra kéri a jószívű embereket, hogy bármilyen csekély adományuk segítségével, hogy szemérvilágát visszakaphassa. Az adományokat szíveskedjenek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába eljuttatni, ahonnan azt a szerencsétlen tisztviselőhöz továbbítjuk.

SZÁJA A KAPUJA

a legfontosabb szerveknek, tartsa mindig tisztán és egészségben!

A legtöbb bacillus a szervezetbe a szájon keresztül hatol. A száj a legkényelmesebb, majdnem mindig nyitott kapu a gyomorhoz és ha nem tesz óvintézkedéseket, egy mindenféle bacillus gyűjtőhelye és melegágya lehet. Eből parancsolóan következik, hogy gondosan kell ügyelni arra, hogy a száját egészségesen tartsuk és a bacillusokat és a tisztatlanságot, amelyek az étellel és a belélegzett levegővel bejéje kerülhetnek, ártalmatlanná tegyük. E célra az ODOl bejéje a leghatásosabb szer. A benne levő erőteljes, de fílanó esszenciák megölik a mikro-organizmusokat és a fogakat, nyelvet, foghuat, ínyet, mandulákat és a torkot immunissá teszik.

Minden napra ne tudja, hogy OdoL szájvizet frissen illatozó lehetett ad, amely megtartja a szájat. Ezért használja OdoL-t rendszeresen OdoL szájvizet.

Csak egészséges szájban lehetnek egészséges fogak

ODOL SZÁJVIZ

egészségben tartja a száját és fogait.

— Szombaton este a zsidó iskola udvarán és összes termeiben nagyszabású cserkészünnepélyt rendez az aradi cserkész cohors második centurája. Az ünnepi iránt városszerte nagy az érdeklődés. A rendezés nehéz munkájában a cserkészeken kívül az aradi Wizo leánytagozata is kivészi a részét, miután az ünnepélyen a leánytagozat számos tagja aktív részt vesz. Kitűnő jazz, nagyszerű ételek és italok várják a közönséget erre a mulatságra, amely egyúttal az öreg cserkészek találkozója is lesz. A rendezőgárda figyelmét ezuton hívják fel, hogy szerdán este a Wizo helyiségében pontosan nyolc órakor megjelenni szíveskedjenek.

— Kirándulás a csalal menedékházhoz. A S. C. A. (EKE) aradi Czáran-osztálya Péter-Pál napjára való tekintettel kirándulást rendez a caroiaiai menedékházhoz. Indulás 28-án, csütörtökön délután fél három órakor. Megérkezés négy óra után Livádára. Onnan 14 km. sétaut sok helyt árnyékos erdőkön át, megérkezés este 8-9 órára a menhelyre. Péter-Pál napján több irányban kirándulás. Visszatérés 29-én este Aradra. Vendégek szívesen láttatnak. Mindenki hozzon magával könnyű takarót.

— A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltolódása, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő által szív felé irányuló vértudulások ellensúlyozhatók.

TRENCSENTEPLICZ

fürdő hét évszázad óta bevált módszerrel gyógyít: reumát, köszvényt, ischiászt, neuralgiákat. — Olcsó pauszakurá.

Prospektus, felvilágosítások: Fürdőigazgatóság, Trencsenske Teplice. 424

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesület értesíti tagjait, hogy a temetkezési segélyt folyó évi július hó 1-től kezdve életbe lép. Minden rendes tag beiratkozhatik és havi 5 lej díjat köteles befizetni egyszerre a tagsági díjjal. Tehát aki 6 lej tagsági díjat fizet, az csak 11 lejt fizet tagsági és temetkezési járulék címén, de amely járulék együttvéve nem haladhatja meg a havi 15 lejt. A 60 éven felüliek részeseülnek temetkezési segélyben, de életkorukhoz mérten méltányos korpótlékok kötelesek fizetni részletekben. Egyben értesíti tagjait, hogy a tűzifa beszerzése iránt intézkedés tétetett és július hó 10-étől kezdve a tűzifát is rendelhetik. Az elnökség.

— A detektív szeme, Valóságos detektíviskolát ad Tolnai Világapiának a cikke, amely a modern detektívek munkájáról, fogásairól és trükkjeiről számol be. A népszerű képeslap új száma ezenkívül egy sereg kiváló magyar író novelláit közli és az olvasó a pompásabbnál pompásabb cikkeken és képeken kívül még izgalmasan érdekes folytatásos regényt is talál az 54 oldal terjedelmű Tolnai Világapiájában.

— Egy pesti színész Jávába ment tigrisvadászatra. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, közel száz képet és gazdag filmrovatot közöl a Délibáb.

URANIA

MA, szerdán 7 $\frac{1}{2}$ 9 $\frac{1}{2}$ órakor
Legolcsóbb helyárakkal Let 6-8-10-15.-

Az igazgató ur barátnője

DOLLY HAAS

MAX HANSEN, OTTO WALLBURG

Jön: FILMRIPORTER, premier.

Színház—Művészet—Irodalom

A „Cirkusz csillaga”

Színészek a budapesti Beketov-cirkuszban

A magyar főváros nagy sikerét *Bus Fekete* László legújabb darabja, a „Cirkusz csillaga” jelenti, amelyet a Beketov-cirkuszban játszik a Vigaszínház együttese. Az érdekes színházi eseményre már napokkal a premier előtti elfogytak a jegyek és a hatalmas cirkusz napról napra zsufolásig megtelik közönséggel. A közönség az első perctől kezdve a különleges produkciót kijáró érdeklődéssel fogadta az újdonságot és a Vigaszínház művészeit, akik ezuttal teljesen új formában mutatták be tudásukat. A darab első felvonása cirkuszi próbát mutat be, a második teljes cirkuszi előadást. Az utóbbit varietészámokkal és cirkuszi mutatványokkal tarkították. Még a hivatásos artístáknál is nyakratörőbb mutatványokat végeztek a színészek, elsősorban *Rökk Marika*, aki mint műlovarnő, mint trapézművész és mint balettáncosnő is bemutatkozott. Mellette bőségesen kijutott a tamsból a többi szereplőnek: *Góthné-Kertész* Ellának, *Gombaszögi* Ellának, *Fejes* Terinek, *Góth Sándornak*, *Jávor Pálnak*, *Somlay* Arturnak, *Mály Gerónak* és a porond három műkedvelő bohócának: *Gárdonyi* Lajosnak, *Maklár* Zoltánnak és *Felek* Kamillának. Egyébként figyelemreméltó táviratot kapott *Mart* Sándor, a darab menedzsere *Max Reinhold* tól. Ezek szerint az egyszerű rendező *Rökk Marikával* együtt az egész világ számára le akarja kötni a produkciót, sőt ebből rendezné a sokat emlegetett első filmjét is. A tárgyalások ezirányban megindultak, bár Párisban már a *Cirque d'Hiver* számára *Rotschildék* megszerezték az előadási jogot.

Solymosán Magda fellépte és a Sárga Liliom premierje

a Szendrey-társulat Idény-nyitásának kettős eseménye.

A jövő héten ismét megkezdődik Aradon a színházi élet. A teljesen újjáalakult és kitűnő erőkből rekrutálódott Szendrey-társulat megkezdte nyári idényét, amelynek első nagyszabású előadása kettős esemény jegyében zajlik le. Ugyanis *Solymosán Magda*, a magyar színpadok számára legújabbban fölfedezett és egycsapásra arrivé lett primadonna-tehetség játsza el a „Sárga liliom” főszerepét, amit még a budapesti Fővárosi Operettszínháznál tanult be és teljesen fővárosi színvonalon álló alakítással igazolja be, hogy azok a vélemények, amelyekkel igazolja be, hogy azok a legszébb jövő zálogát látták *Solymosán Magda* szépségében, alakítókétségének talpraesettségében és különösen hangjának diadalmos csengésében, őszintén bíralták el az aradi származású művészleány tehetségét. Oriási siker kísérte minden egyes előadásán *Biró Lajos* munkájának, filmre is alkalmazott világsikerű művének operettváltozatát, amihez *Krasznai-Krausz Mihály*, a magyar operett zeneirodalom egyik büszkesége írt pompás muzsikát. Az operett-együttes már megkezdte az operett próbáit, hogy a jövő héten lezajló premier kitűnően egybehangolt előadás jegyében nyerje meg a közönség tetszését.

Aradmegye új tanácsa július 6-án tartja alakuló közgyűlését

Groza János dr. prefektus nyilatkozik a választások eredményéről

Részletes tudósításban számoltunk be olvasóinknak az aradmegyei tanácsválasztás eredményéről, amelynek során az ellenzéki pártok meglepően nagy számban hozták be szavazataikat jelöltjeiket a megye nagytanácsába. Mint ismeretes, a végleges eredmények szerint a *paktumos kormánylistáról 17, a nemzeti-parasztpárti listáról pedig 13 jelöltet választottak meg megyei tanácsosokká.*

A lezajlott választás eredményeiről az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott *Groza János dr. megyei prefektussal*, aki a következőket jelentette ki:

Igaz történet 1933-ból

Egy polgár fürdőbe utazott, mielőtt megújította volna sorsjegyét és címét sem hagyta hátra.

A sorsjegyűnök háromszor küldött utána, azután a húzás előtti napon másnak adta el a sorsjegyet. — A sorsjegyet kihúzták

Egy milliós nyeremmel.

Ami ezzel a polgárral történt a múlt évben, Önnel is megtörténhetik ebben az évben. Mielőtt fürdőre utazik, ujítsa meg sorsjegyét a román állami sorsjátéknál.

A III. osztály húzásánál (július 3 és 4-én) az urnában 3 darabb egyenként **EGY MILLIOS** vándorló nyeremmel lesz a megfelelő nyeremmel kivül!

A román állami osztálysorsjáték

Főarúsítás:

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ.

Telefon: 11-54.

416

Szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyek

Vegye a sorsjegyet **WAGONS-LITS // COOK-nál,** a **Minorita-palotában**
Bizalom! **Diszkrétció!**

Szerencséje csak akkor lesz, ha sorsjegyet
Sándor Iván és Társánál vesz. Bul. Reg. Maria 18.

és megkezdődik a munkája: az a munka, amelyet ezideig az interimár-bizottság gyakorolt a megyei lakosság érdekében, minden politikai, vagy más egyéb szempontra való tekintet nélkül. A tanács harminc taggal rendelkezik: ehez még az aradi Kereskedelmi és Iparkamara, a Mezőgazdasági Kamara, a Munkakamara hivatalos képviselői fogják négy taggal kiegészíteni a tanácsot.

— Egyébként — mondotta a megyei prefektus — *Sebis-Buteni között rövidesen modern vasbeton-hidat építünk*, amelynek máris elkészültek a tervei. Az inséges vidékeken eddig 18 vaggon kukoricát osztottunk ki a halmagiui, a sebis és a radnai járásokban: huszeker lejt pedig készpénzben. Községi utépítési munkáival fogják a segélyezett községek visszafizetni az értékét a kiosztott kukoricának, míg külön községi utépítési segélyként eddig 100.000 lejt fizettünk magunk is.

— Őszintén meg vagyok elégedve a lezajlott választás eredményeivel, mert ezek az eredmények, általában pedig az egész választás lefolyása azt bizonyítják, hogy Aradmegyében rendben folyt le a választás és valóban a polgárság jelöltjei foglalnak majd helyet a megye tanácsában. Ez is volt a célunk: *A politikának mincse n s nem is lehet helye a megyei közigazgatásban s hogy mennyire meg lehet elégedve minden egyes pártárrnyalat, arra talán a legbeszédesebb példa az, hogy ezideig egyetlen egy kontesztáció sem érkezett akár egy község választási eredményei ellen. Az új község-tanács július hó 6-án tartja alakuló közgyűlését*

SPORT KÖZLÖNY

Megindult a kortesharc

a julius nyolcadiki szövetségi közgyűlés körül Timisoarai egyesületek beadványa a szövetségi ügykezelés ellen

Julius 8-án tartja meg a fővárosban az FRFA rendes évi közgyűlését, amely ez évben valamennyi eddigi közgyűlésnél viharosabbnak ígérkezik. A jelenlegi szövetségi vezetőség már hetek óta permanenciában áll és gyűjti a szavazatokat, hogy tovább vihesse az ügyeket, de az idén szokatlanul erős ellenzékkel fog találkozni, amely a szövetségi ügyek vezetésével nincsen megelégedve. A legősibb ellenzéki fészkek Timisoara, ahol az egyesületek nagy része elégedetlen a szövetségi ügyvitellel és a legutóbbi RGMT (TMTE)—CAT (TAC) ügyben hozott központi döntés, amely — mint ismeretes — a CAT (TAC) csapatát deklarálta bajnoknak, oly foku elégedetlenség-

get robbantott ki, hogy az egyesületek egy része (mintegy tizenkettő), memorandumot nyújtott be a központhoz. A memorandumban az egyesületek kifejtették, hogy a szövetségi ügyvitelt elfogultnak és a sport szellemével ellenkezőnek találják és ezért kérik a szövetség elnökét, Tilea Viorel dr.-t, hogy beadványukat tüzze ki a közgyűlés napirendjére, mert a nagy nyilvánosság előtt kívánják az ügyet letárgyalni. Állítólag másutt is igen erős az ellenzék és könnyen lehetséges, hogy a futballszövetség a közgyűlés után teljes egészében megváltozik. Mindenesetre nagy harc várható, amely az érdekelletétek következtében a kinézetlenségig kemény lesz.

Franciaország az epéivás Európabajnoka

Vasárnap jelentik: Szombaton és vasárnap bonyolították le a párbajtörvívő csapatversenyeket, amelyek hatalmas meglepetésre, a franciák győzelmét hozták, a favorit olaszok előtt. A döntő francia—olasz mérkőzés 8:8 arányban döntetlenül végződött, de 36:34 tussarányban a franciák nyertek. Végeredményben 1. Franciaország, 2. Olaszország, 3. Svédország, 4. Németország.

Clujon már győzött a Bohemians

Bohemians—Universitatea 2:0 (1:0)

Hétfőn játszotta második meccsét a prágai csapat és a CAO (NAC)-tól elszenvedett súlyos vereség után, az Universitatea ellen vígasztalódott. Az U. csak egy negyedóráig volt ellenfél, azután a csehek biztosan nyertek, Beibl és Jedlicska góljaival. Az U.-ban a sibiui Borcea és a Romania Crizaja is játszott. Bíró: Seliceanu Gligore.

Ujonnan leigazolt játékosok is szerepelhetnek a Középeurópai kupában

A Középeurópai kupa első fordulójában a résztvevő csapatokban csak azok a játékosok szerepelhetnek, akiket egyesületük a mérkőzés előtt legalább 2 héttel leigazolt. A Középeurópai kupabizottság legújabb határozata alapján, a második fordulóig a csapatok már azokat a játékosokat is szerepeltethetik, akiket 24 órával a meccs előtt szerződtettek le.

O Az AS Roma veresége Drezdában. Az északi turáról visszatérő kitűnő olasz csapaton már mutatkoznak a fáradtság jelei: Drezdában 1:0 féldíó után, 2:1 arányban vereséget szenvedett a Dresdner SC-től.

AZ

UJSÁG

budapesti napilap

UTAZÁSI IRODÁJA

a legelőcsőbb szárazföldi, tengeri és dunai társas- és egyéni utazásokat rendez, szakszerű programokkal, költségvetésekkel, tájékoztatással, prospektusokkal szolgál. — Utazás előtt feltétlenül forduljon az

UJSÁG UTAZÁSI IRODÁJA-hoz
Budapest 62, postafiók 282.

O CS Santana—Patria (Chisineu) 3:2 (2:2). Egyenlő erők küzdelmét hozta a két csapat mérkőzése, amelyet a szerencsésebb együttes nyert meg. A mérkőzés góljait Eberlein (2) és Gartner, illetve Corpas és Gáspár lőtték. Bíró: Löwy Mihály.

Angliának kémkedett

a letartóztatott kofferes gyilkos

-- Podrzai Angliának, Tufverson Ágnes Amerikának kémkedett --

Belgrádból jelentik: Szenzációs közleményt hoz a Stampa Podrzai Ivánról, aki sohasem volt tiszt a jugoszláv csendőrségnél, mint ahogy letartóztatásakor Bécsben vallotta, de hosszú ideig élt Belgrádban és ott házassági csalást követelt el. A newyorki rendőrhatalóság megkeresésére a belgrádi rendőrség is nyomozott a bűnügyben s megállapította, hogy a titokzatos körülmények között eltűnt s állítólag meggyilkolt Tufverson Ágnes newyorki ügyvédnő negyedik felesége volt Podrzainak.

A belgrádi vizsgálat szerint Podrzai Iván az angol kém szervezet szolgálatában állott. Tufverson Ágnes pedig az amerikai katonai kémhálózat ügynöke volt. Lehet, hogy az amerikai ügyvédnő nem is ölte meg, hanem maga rejtőzött el, mikor összeállt vele, mert így kompromittálta magát.

Ezért volt az, hogy az angol rendőrhatalóságok a bécsi rendőrigazgatóság ismételt megkereséseire sem válaszoltak s nem adták felvilágosítást Podrzai viselt dolgairól. A bécsi bűnügyi rendőrség aziránt érdeklődött, hogy milyen volt Podrzai viselkedése Angliában, mielőtt nőül vette a francia Ferraud Margitot.

Bécsből jelentik: Hasztalan vallatják az ügyészségen a letartóztatott Podrzai Ivánt és állítólagos feleségét, Ferraud Margitot, konokul megmaradnak első vallomásuk mellett, hogy sejtelmük sincs Tufverson Ágnes eltűnésének körülményeiről. A házaspár fényűzéssel berendezett bécsi lakásán pénteken újabb házkutatást tartottak a detektívek és megint érdekes felfedezésre jutottak.

Találtak egy kis kabinetben egy erotikus gyűjteményt, valószínű muzeumot erotikus tárgyakkal és képekkel:

szadista kinzószerszámokat, szegekkel kiverett bőröveket, szeges ostort, ujjszorító harapófogót és a legválasztékosabb

pornografikus fényképfelvételeket, amelyek közül nem egyen Podrzai a főalak, továbbá egy egész erotikus könyvtárt, amiből a rendőrség azt is következteti, hogy a házasságzárdelgő Podrzai és nyilván Ferraud Margit is beteges hajlamu.

Newyorkból jelentik: Newyork helyettes rendőrfőnöke, J. J. Sullivan, maga vette kezébe a Tufverson-ügy nyomozását. A vizsgálat megállapította, hogy Podrzai négy hatalmas bőröndöt vitt magával Európába az „Olympic”

A timisoarai Haiduk Aradon

Vasárnap az aradi Hakoah Sportegylet vendégül látja a timisoarai Haidukat, amely néhány héttel ezelőtt meglepetésszerű győzelmet aratott az aradi bajnokságban jól szerepelt Hakoah felett. Az aradi csapat erősen kétségbeesik a revansra és most már komoly csapattal fog kiállni, hogy sikeresen szerelhesen a jóképességű Haiduk ellen. A mérkőzés után a vendégcsapat tiszteletére foglalt-estet rendez a Hakoah a Piata Avram Iancu 16. sz. alatti klubhelyiségében.

O Megindultak a wimbledoni teniszküzdelmek. A wimbledoni tenisz-olimpiász meccsei hétfőn kezdődtek és az első napon a következő eredményeket hozták: Crawford ausztrál—Tocinsky lengyel 6:2, 7:5, 8:6, Frank angol—Kehrling magyar 3:6, 1:6, 6:1, 6:3, w. o.

O Csambal Franciaországba gravitál. A prágai Slavia kitűnő fedezetére a SC Nimes vetette ki hálóját, ugyanaz a csapat, amelynek Silny is szerződtetett játékosa és könnyen lehetséges, hogy a cseh válogatott centerhali Franciaországba teszi át működése színhelyét.

O Német uszógyőzelem Franciaország felett. Plauenben a német—francia uszómecscset a németek 2:0 arányban nyerték. A 4-szer 200 méteres stafétában 9.47.4 mp. jó idővel győztek a németek a 9. p. 57 mp. időt uszó francia csapat ellen, a vízilólabban ugyancsak a németek nyertek 5:4 (3:1) arányban.

fedélzetén. A négy bőrönd közül hármat megtaláltak Podrzaiék bécsi lakásán, a negyedik eltűnt és mint a bécsi rendőrség jelenti, a volt jugoszláv kapitány nem tud kielégítő választ adni a bőrönd hollétééről. A rendőrfőnökhelyettes szerint ennek a bőröndnek döntő szerepe lehet a bűnügyben. Két feltevése van az amerikai rendőrségnek. Vagy elhamvasztotta Podrzai az ügyvédnőt (ezt a feltevést már tegnap közöltük) vagy pedig a holttestet a hiányzó bőröndben magával vitte a hajóra és esetleg egy éjszaka a tengerbe dobta. Sullivan szerint valószínűleg szerepe volt a bűnügyben a bőröndnek is. Az egész holttest csak nehezen férhetett el a bőröndben, úgy hogy Podrzai valószínűleg

feldarabolta feleségét és a holttest egy részét elégette, más részét pedig magával vitte.

Egyébként a new-yorki rendőrségre értesítés érkezett Belgrádból Milojkovics jugoszláv ügyvédől, aki bejelentette, hogy Podrzai néhány évvel ezelőtt 25.000 pengőt kicsalt tőle és azután megszökött. A jugoszláv kormány csatlakozik az USA kiadatási kérelméhez, amelyet az osztrák kormányhoz intézett.

Londonból jelentik: A brightoni kofferes hulla ügyében egész Angliára kiterjed a lázas nyomozás. A rendőrség felszólította az egész angol lakosságot, hogy támogassa munkájában, végezzen megfigyeléseket és a legkisebb gyanúkat is azonnal jelentse. A Daily Express 250 font jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek. A holttest orvosi vizsgálata megállapította, hogy a fiatal nő anyai örökök előtt állott. Valószínűnek tartják, hogy barátja ölte meg, aki meg akart szabadulni a gyermektartással járó kényelmetlenségektől.

Egy nyom már van a rendőrség kezében. Több tanu jelentkezett és elmondta, hogy a derby napján

két ember nagy fekete bőröndöt vitt a brightoni pályaudvar felé.

A bőröndnek rossz szaga volt. Ezeknek a tanuknak megmutatták a hullát tartalmazó bőröndöt, amelyben határozottan felismerték azt a máhát, amit a derby-napon láttak. A bőrönd, melyben a holttest volt, valóban a derby-napon került a ruhatárba, ugyanabban az időpontban, amikor a tanuk az uccán látták a pályaudvar felé igyekvő embereket.

Bronzfémek, bronzrudak, forrasztó-anyagok, original amerikai Syracuse-árak kaphatók: Kálmán A. R. T.-nál, Arad

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az adómentes házak után is fizetni kell a nemrégiben életbeléptetett pótdadót

A „supracota” csak a 100 ezer lejen felüli bérjövödelmek után fizetendő. A részvénytársaságok igazgatósági tagjainak pótdadója

Nagyfontosságú rendelet érkezett ma a miniszteriumból az aradi kivetési pénzügyigazgatóságra, amely tisztázta végre azt az eddig homályos és sok félreértésre okot adó kérdést, hogy az adómentes házak után kell-e fizetni a nemrégiben bevezetett ugynevezett „supracota”-t, pótdadót, amely tudvalevőleg a régi globális adót helyettesíti.

A rendelet kifejti, hogy a törvény értelmében az említett pótdadót mindazon jövedelmek után kell fizetni, amelyek elvben az elementáris adó alá esnek. Így tehát a supracota-t akkor is be kell hajtani, ha a szóban levő jövedelmek — egyes különleges intézkedések következtében — mentesek az elementáris adó alól. Ilyen például az adómentes új épületek esete, vagy amikor az ingatlan nem hajt jövedelmet és ezért adómentességet élvez. Abban az esetben, ha az adómentes épületekben vagy azok egy részében a tulajdonos lakik, akkor ezen rész után supracotát nem kell fizetni. Abban az esetben viszont,

ha az ingatlan teljes egészében bérbeadták, akkor a 100 ezer lejig terjedő jövede-

lem összege mentes a supracota alól, míg a 100 ezer lejen felüli összeg után az adómentes házak esetében is fizetni kell az új pótdadót.

Foglalkozik a rendelet azzal a kérdéssel is, hogy a részvénytársaságok igazgatósági tagjai vagy igazgatói milyen alapon kötelesek a pótdadót leróni. A miniszter két esetet állapít meg. Az egyik az, amikor az igazgatósági tag a vállalatnál rendszeres munkát végez és ezért fixfizetést kap, amelynek összege nincs arányban a nyereséggel. Az igazgatósági tagnak ezt az összeget rendes havi járandóságként kell kapnia és ennek ellenében állandó munkát kell kifejtene, mint bármelyik tisztviselőnek. Ebben az esetben ezt a fizetésnek származó jövedelmet nem veszik külön s az összjövedelem után vetik ki a supracotát. Abban az esetben viszont, ha az igazgatósági tag nem kap fixfizetést, hanem csak a vállalat nyereségével arányban levő tamiemet, akkor a 3 százalékos supracotát külön vetik ki erre a jövedelemre, anélkül, hogy ezt az összeget előbb az igazgatósági tag többi jövedelmeihez hozzáadnák.

Az ország hárommillió szőlőtermelőjének megoldásra váró problémái. A Szőlészeti Szindikátusok szövetségének bucuresti-i közgyűlése

A szőlészeti szindikátusok szövetsége közgyűlést tartott Bucurestiben. Garofilid volt miniszter elnökléte alatt. A szövetség évi jelentését Hagis Anton igazgató olvasta fel, aki ismertette azokat az akciókat, amelyeket a szindikátus a kékkő körül, valamint a szeszmonopol megszüntetése érdekében folytatott. Rávilágított az előadó arra is, hogy a szövetség ismételtelen is közbenjárt a miniszteriumban az adók csökkentése érdekében.

Ezután Garofilid elnök tartotta meg beszédét, amelyben főképpen a szeszmonopol következtében előállott súlyos helyzetet ismertette.

— Annak a három millió embernek, — mondotta, — akik a szőlőtermelésből élnek, súlyos és sürgős megoldásra váró problémái vannak. Meg kell tiltani mindenekelőtt a gabonaszesz forgalombahozatalát és meg kell akadályozni az ugynevezett „hibrid” szőlők

ültetését. Életbevágóan fontos probléma a hitel kérdése. A szőlővidékek lakossága részére hiteleket kell biztosítani, mert csak abban az esetben folytathatják tevékenységüket és értékesíthetik terményeiket. Még mindig megoldatlan kérdés a hadikárosultak kártalanítása. Az állam hadikárpótlás címén 6 milliárd lejt kapott, de ebből egy lejt sem adott a károsult szőlős-gazdáknak. Újjá kell szervezni a szőlészeti szindikátusok szövetségét is, hogy hatóságban megvédhesse a szőlőbirtokosok érdekeit.

A közgyűlés ezután Garofilid elnökletével bizottságot választott, azzal a megbizatással, hogy kizárhassa a szövetségből mindazokat, akik nem fejtenek ki tevékenységet a szőlős-gazdák érdekében. Végül a közgyűlés elhatározta azt is, hogy továbbra is erélyes tevékenységet fejt ki a szeszmonopol megszüntetése érdekében.

= A NYÁRI ZÁRÓRA VÉGLEGES SZABÁLYOZÁSA. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A munkaügyi miniszterium a Kereskedelmi és a Munkakamara megállapodása alapján, véglegesen szabályozta az aradi üzletek záróráját. Eszerint a fűszeresek, mészárosok, hentesek, halkereskedők kivételével, a többi üzletek déli 1—3 között tartanak zárva, este pedig 7 órakor, ünnepek előtt 8 órakor zárnak. A fűszeresek, mészárosok, hentesek, halkereskedők déli 1—4 óra között kötelesek zárva tartani, esti zárójuk fél kilenc, ünnepek előtt pedig esti 9 óra. A reggeli nyitás ideje nincs szabályozva, e tekintetben tehát semmilyen korlátozás nem áll fenn.

= Nem volt forgalom a mai aradi-noui gabonapiacon. A mai aradi-noui gabonapiacon alig alakult ki forgalom. A gazdák ma aratási munkálataikat végzik s ezzel magyarázható a felhozatal hiánya. A buza ára tehát alig változott és 380 lej körül mozog. A timisorai gabonaárfoolyamok a következők: Buza 360—380, ubuza 380, tengeri 240—250, zab 310, árpa 240, mályva 170.

= Németország beviteli tilalma. Bucurestiből jelentik: A Vesteia értesülése szerint a német kormány elhatározta, hogy betiltja a vetemények és a lenolaj importját. Valószínű, hogy az intézkedés megtorló lépésekre készíti a román kormányt. A Lupta szintén úgy értesül, hogy a belföldi kereskedelem védelmének ógére alatt a német kormány olajtermény monopoliumot létesített és monopolizálni akar más importanyagokat is. Ezt a német kormány azzal a céllal teszi, hogy előbb saját cikkeket helyezhesse el és az importált árukat kompenzációs alapon fizesse ki.

= A Consum új száma. Dr. Auer Pálnak, a páneurópai unió gazdasági köznevelését szorgalmazó bizottsága elnökének nyilatkozatát közli vezércikkben, amelyben dr. Auer Pál megállapítja, hogy az európai államok gazdasági együttműködését kell megteremteni. A Bata Művek kompenzációs uton ismét nagy tételekben hoz cipőt és gummiáruat Romániába. Folytatja a Consum a konverziós törvény végrehajtási utasításának ismertetését. Közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Chuj. Postafiók 127.

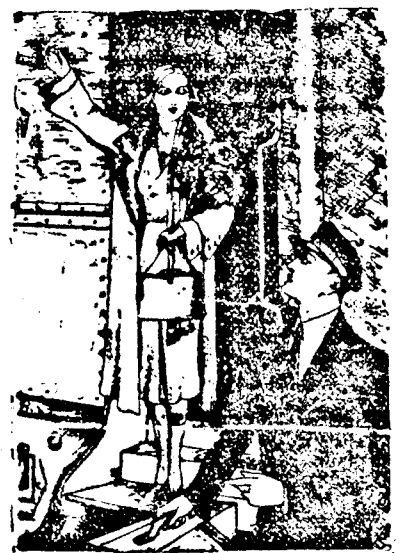
Románia

nemzetközi gazdasági tárgyalásai

A Bucurestiben megtartott kisantant-konferencia alkalmával Teodorescu kereskedelemügyi miniszter részletesen megvitatta Benes csehszlovák külügyminiszterrel a két ország közötti kereskedelem helyzetét és rávilágított arra, hogy az utóbbi időben Csehszlovákiába irányuló kivitelünk különböző nehézségekbe ütközött. Természetesen Teodorescu kereskedelemügyi miniszter arra is törekedett, hogy elhárítsa mindazokat az akadályokat, amelyek esetleg a csehszlovák áruk Romániába való behozatalát megnehezítenék. Ennek a beszélgetésnek eredményeképpen a kereskedelemügyi miniszter utasítást adott a legfelsőbb behozatali bizottságnak, hogy rendezze mindazokat a függő ügyeket, amelyek a csehszlovák-román áruforgalomból származtak. A bizottság teljes mértékben végrehajtja a Prágában megkötött kereskedelmi egyezményben vállalt kötelezettségeket. Benes ígéretet tett arra, hogy a csehszlovák kereskedelmi miniszterium is hasonló rendelkezést ad az illetékes szerveknek. Gazdasági körök remélik, hogy ennek az elvi megállapodásnak eredményeképpen most már helyreáll a normális forgalom Románia és Csehszlovákia között.

A kereskedelemügyi miniszterium foglalkozik azokkal a panaszkodásokkal is, amelyek osztrák részről a clearing-lebonyolítás miatt felmerültek. Az osztrák nemzeti bank ugyanis elégedetlen azzal, hogy miképpen állapítják meg Bucurestiben a schilling árfolyamát. Az osztrák exportőrök clearing utján való kifizetése ugyanis a schilling stabilizált árfolyamán történik, amely szerint 100 lej 4.20 schillingnek felel meg. A schillingnek ezen az árfolyamon való értékesítése, illetve átszámítása az osztrák exportőröknek kárt jelent, mert Ausztriának az az álláspontja, hogy elhagyta a schilling stabilizált árfolyamát és azt kéri, hogy 100 lej egyenértékűt 3.40 schillingben állapítsák meg. Az osztrák jegybank első intézkedésként törölte a lej árfolyamát a napi árfolyamjegyzékből. Az osztrák és a román illetékes tényezők között tárgyalások indultak és azok előreláthatólag kielégítő eredményhez vezetnek. A kormány általános rendszabályt akar életbeléptetni azokkal a valutákkal szemben, amelyeket ugyan stabilizált valutáknak kell tekinteni, de a magánforgalomban mégis más az árfolyamuk.

A francia-román fizetési egyezményre vonatkozólag létrejött a megegyezés, úgy hogy a francia exportőrök követeléseinek kiegyenlítése már a legközelebbi napokban megkezdődhetik.

Egyiptomi és Palesztinai kirándulás

Felejtethetetlenül szép kirándulások mindkét országban. Tengeri utazás az S. M. R. (Serviciul Maritim Roman) hajóival. Minden tekintetben elsőrangú teljesítmények. Jelentkezések, prospektusok, felvilágosítások: Serviciul Maritim Roman (Román hajózási vállalat) aradi képviselőjénél.

KUNSTLER Utazási és Vízum Irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JUNIUS 27.

Bucuresti. 19: Zenekari hangverseny. 19.45: Lemezek. 21.15: XVIII. századi zene. 22: Ének. 22.30: Havási gitár. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hangmezek 11: Felolvasások: Közben Hangmezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Csáki Benő és cigányzenekara. 14.30: Virág Ilona és Fellner Ferenc énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 16.30: „Nagyapánk nyaralásra utaznak.” 17: „A háztartási nyári temivalók.” Vizvári Marika előadása. 18: „A két legnagyobb magyar.” 18.20: Bachmann József jazz-zenekarának műsora Dáni Dezső énekszámával. 18.50: „Cserkészélet.” 19.30: Hangmezek. 21: A rádió külügyi negyedórása. 21.15: „Tosca.” Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. 23.50: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. 0.15: Len Baker jazz-zenekarának műsora Weygand Tibor énekszámával. — Bécs. 13: A bécsi szimfonikus hangversenye. 16.20: Gyermekóra. 17.20: Lehár-lemezek. 17.50: Előadás a turisztikáról. 18.10: Napjaink zenéje. 20.10: Szerelmi jelenetek operákból. 22.25: Mandolin-hangverseny. 23.20: Esperanto. 0.10: Táncczene. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 17.30: Gregor énekes dalai. 20.40: Lemezek. 21: Rádiózenekar Arzenovics Teodora énekesnővel. 22.50—24: Rádiózenekar. — Berlin. 13. Déli zene. 14.15: Lemezek. 15.15: Lemezek. 17: SS. zene. 19.30: Goetz zongoraműveiből. 20.15: Népdalok. 21.30: Táncczene. 23.20: Táncclemezek. — Breslau. 14.45: Szórakoztató zene. 16.30: Gyermekóra. 17: Hangverseny. 19.20: Dalok. 20: Előadás a sziléziai családokról. 21.10: A Saar-vidékről. 21.30: Rádiózenekar. 23.45: Táncczene. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.0: A 32. gyalogezred zenekara. 14.30: Magyar hírek. 16.15: Rádiózenekar. — Königsberg. 14.05: Lemezek. 17: Zenekari hangverseny. 20.20: Kamarazene. 23.40: Táncczene. — Leipzig. 14.10: Lemezek. 16: Beethoven műveiből lemezek. 17: Ifjúsági óra. 17.50: Költemények. 19.20: Dalok gitárkísérettel. 19.50: Népdalok és katonadalok. 21.15: Auber: Kőműves és lakatos. 23.50: Táncczene. — Pozsony. 13.15: Lemezek. 13.30: Déli hangverseny. 23.45: Magyar hírek. — Róma. 18.10. Hangverseny. 21.15: Lemezek. 21.45: Bellini: Norma, opera. — Varsó. 13.10: Lemezek. 14.05: Szalonzene. 17: Gramofonlemezek. 18.15: Dalok. 18.35: Zongorahangverseny. 19.55: Kamarazene. 20.15: Lemezek. 22.12: Dalok. 22.30: Zongorahangverseny. 23.30: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 28.

Bucuresti. 14.40: Könnyű zene. 19: Zenekari hangverseny. 20.30: Verdi: Traviata, lemezek. — Buda

pest I. 7.45: Torna. Utána: Hangmezek. 11: Felolvasások. Közben: Hangmezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Eugen Stepat balafézenekara. 14.30: Az államrendőrség zenekara. 17: Pogány Kázmér meséje. 18: Karácsonyi II énekel, zongorán kíséri Zsigmondy Pál. 21: A Gellért-szálló pezsgőfürdőjének megnyitása. 21.30: Kis színpad. 22.20: Thomas Mária hegedű, zongorán kíséri dítrói Csibi József. 23.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.15: Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál, Ignáth Gyula énekel. — Bécs. 13: Híres művészek, lemezek. 13.30: Szórakoztató zene. 17: Hangverseny. 18.10: Hangmezek. 18.45: Idegenforgalmi előadás. 19.20: Husz évvel ezelőtt, előadás. 21.10: J. Holzer zenekara. 23.40: Zongorahangverseny. Után: Táncczene. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 21: A királyi gárda fuvószenekara. 23: Hangjáték. 23.30—0.30: Lemezek. — Berlin. 13: Zene. 14.15: Lemezek. 16: Hangverseny. 20: Fiatal zeneszerzők. 23.20: Éjféli kabaré. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: A kassai állomás zenekara. 19.50: Lemezek. 20.50: A kassai állomás zenekarának hangy. — Königsberg. 14.05: Lemezek. 17: Hangverseny. 20: Ifjúsági dalok. 20.30: Citerahármas. 21.15: Híres zeneszerzők ifjúkori szerzeményei. 23.30: Lemezek. — Leipzig. 13: Szimfonikus hangverseny. 15.30: Lemezek. 17: Szimfonikus zenekar. 19: Könyvszemle. 19.20: Fuvószene. 20.35: Művészettörténelmi előadás. — Mor

Megjelentek!

a következő új törvénykönyvek:

Új váltótörvény,
Új kényszeregyezségi törv.
A mezőgazdasági és városi
adósságok szabályozásáról
szóló törvény,
Munkaszerződésekről szóló
törvény Román és ma-
gyar szöveggel

Az összes törvénykönyvek kaphatók az

Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

Ostrava. 11.15: Falusi fuvószene. 19: Helyi hírek. 19.05: Zenei csevegés. 19.20: Német adás. 20.50: Népszerű hangverseny. — Pozsony. 11: Magyar hírek. 16.15: Szlovák népzene. 23.35: Magyar hírek. — Prága. 7—8.15: Ébresztő. 12.05: Szalonzene. 11.40: Jazzzene. 22.15: Cseh tánczene. — Róma. 18: Hangverseny. 21.15: Lemezek. 21.45: Hangverseny. — Varsó. 13.10: Szalonzenekar. 14.20: Lemezek. 18.15: Szólisták hangversenye. 20.15: Lemezek. 20.25: Kamarazene. 21.12: Könnyű zene. 22.12: Népies zene. 23.15: Lemezek. 0.05: Táncczene.

KÖNYVEK

Dzsingiz Khán, a világ császára. A Góbi sivatag vigasztalan, kietlen homokján hétszáz évvel ezelőtt egy kis nomádgyerek pillantja meg a napvilágot. Földönfutó, mint egész fajtája. Joggal mondhatjuk róla: „kebelén kenyere, hátán háza!” Ma itt, holnap száz mérfölddel arrébb. Ez a gyerek Temudzsin, a későbbi Dzsingiz khán, a világtörténelemnek talán legnagyobb rejtélye. Dzsingiz Khán, a világ császára. Harold Lambnak a kitűnő angol történet és regényírónak valóságos remekműve. A magyar kiadás a magyarországi tatárjárás történetével van kiegészítve. A hatalmas kötet pazar kiállításban, egészvászonkötésben, 162 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj, Kérje a sorozat jegyzékét.

A szűz férfi. Marcel Prévost a francia irodalom egyik legkiválóbb reprezentánsa. Könyvet élvezetesebb, érdekesebb, izgalmasabb, amellyel mélyenjárók, tartalmasak. A szűz férfi c. regénye a világ minden kultúrnyelvére le van fordítva. 300 oldalon Atheneum-propaganda kiadásban, szép kiállításban, a 15 lejes Atheneum-sorozatban jelent meg (Green: Adrienne, Shelfov: A pincér, Boer: Nagy éhség, Anderson: Tar, Lewis: Wreent urank, Krudy: Boldogult urfikorom, Bourget: Lelkiismeret). Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Emil Ludwig: Mussolini vallomása. Európa legizgatóbb, legszínesebb politikai alakjának nagyszerű képe, egyben korrajza. Illusztrált kiadás az Atheneum-memoár-sorozatában 57 lej mindenütt, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a sorozat jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lej.** Minden további ára **10 szóig csupán** : : szó 2 lej. : :

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

„TITOKTARTAS” jellőjű levél az Aradi Közlöny kiadóhivatalában átvehető. 2624

Biztos existenciájú

keresztény 40—45 éves komoly uriember ismeretségét keresi szintén jövedelemmel bíró urileány. Ajánlatokat e hó 25-ig „Arad” jellőre a kiadóhivatal továbbít.

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS, szorgalmas fiatal nőt kisasszonyt keresek 6 éves kisleány mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2625

Utazó, a kötött, szövött-aru szakmában, ki Erdélyben jól be van vezetve, augusztus 1-re felvesz. Ajánlatok eddigi működés feltüntetésével, „Timisoara” jellőre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kértnek.

LAKÁS.

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 2141

Lépcsőházi bejárattal, butorozott uccai szoba, 1—2 személy részére, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó. Bu. Carol 81., I. em., ajtó 4. 1491

4 szobás, alkovos lakás

teljes komforttal, nagyon jó állapotban

nagyon olcsón kiadó. 2815

Strada Romanului 18., II. emelet.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADO egy 6 légkörös használt Ruston gőzkazán 6 HP. Fraji Burza. 2629

NYERSOLAJMOTOR, Wohanka. 8 HP. gyújtógyós és lokomobil, Ruston-Prokton. 6 légkörös, huzatos, mindkettő üzembépes, valamint használt gép szíjak, hécerek, csigaszorok, lakatos- és kovacszerzők, asztalos gyalupadok, ma'omserlegok stb. eladó. Vasipar. Arad. 2188

Eladók: Szép keleti és hazai perzsa-szőnyegek, 3x4 axminster dísztárgyak, modern új díó-ebédlő, gyapjufonal perzsa-szőnyeg csomózáshoz, goblein képek, új konyhabutor, jégkészítő, egyes butorok stb. Kerestünk szép masszív uriszobát, ebédlőket, hálószobákat, szőnyegeket, ezüsttárgyakat, vitrintárgyakat, irógépet, varrógépet, kézmunkákat stb. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 30, (Ortutay-palota.)

Pasteurizált 2296

Salontai-Teavaj

minősége Romániában egyedülálló

ALKALMI VÉTELEK! Komplet uriszoba 14.000 lej, hálószobák 1600 lej, fehér konyha. Singer varrógépek ebédlő kredencek 1800, székek, fotelek, ebédlő divány, márkás zongorák 6000-tól, csillárok, gvári és perzsa-szőnyegek, íróasztalok, dísztárgyak, ezüstök, üzletberendezések, schöberli fotel, kasszák, fali tükrök, ágybetétek, kőgép 1800-tól, jégkészítők stb. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

INGATLAN.

7 kat. hold szántó

az aradi állomástól 2 kilométerre, országot mentén, kivételes jó buzatermással, 245.000 lejért eladó.

Petrán-iroda, Arad, Piata Avram Iancu 16. (Piactér.) 2622

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”